

НЕОХИМ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2021 Г.

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Име на дружеството:

НЕОХИМ АД

Съвет на директорите:

Председател: Димчо Стайков Георгиев (до 01.12.2021)
Членове: Димитър Стефанов Димитров (до 01.12.2021)
Васил Живков Грънчаров (до 01.12.2021)
Тошо Иванов Димов (до 01.12.2021)
Виктория Илиева Ценова (до 01.12.2021)
Зърнени храни България АД (до 01.12.2021)
Петер Михаел Лайтнер (до 01.12.2021)
Маркус Хорхер (до 01.12.2021)

Надзорен Съвет:

Председател: Димчо Стайков Георгиев (от 02.12.2021)
Зам.председател: Димитър Стефанов Димитров (от 02.12.2021)
Членове: Тошо Иванов Димов (от 02.12.2021)
Зърнени храни България АД (от 02.12.2021)
Инго Рендел (от 02.12.2021)

Управителен съвет:

Председател: Стефан Димитров Димитров (от 02.12.2021)
Зам.председател: Катя Господинова Петрова (от 02.12.2021)
Членове: Мирослав Димитров Димитров (от 02.12.2021)
Стефан Василев Грънчаров (от 02.12.2021)
Станислав Захариев Желязков (от 02.12.2021)

Изпълнителен директор:

Димитър Стефанов Димитров (до 01.12.2021)

Прокурист:

Стефан Димитров Димитров (до 01.12.2021)

Изпълнителен директор:

Стефан Димитров Димитров (от 02.12.2021)
Мирослав Димитров Димитров (от 02.12.2021)

Гл. счетоводител:

Милена Тодорова Атанасова

Адрес на управление:

град Димитровград, Източна индустриална зона
ул."Химкомбинатска"

Юристи:

Димчо Стайков Георгиев (до 01.12.2021)
Катя Господинова Петрова

Обслужващи банки:

УниКредит Булбанк АД
Ц К Б АД

Одитори:

АФА ООД

НЕОХИМ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

	Приложения	2021 BGN'000	2020 BGN'000
Приходи от договори с клиенти	3	350,443	219,250
Други приходи/(загуби) от дейността, нетно	4	5,337	7,472
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство		8,981	(6,373)
Капитализирани разходи за нетекущи активи придобити по стопански начин		249	176
Разходи за суровини и материали	5	(232,319)	(132,212)
Разходи за външни услуги	6	(19,337)	(23,679)
Разходи за персонала	7	(25,130)	(25,460)
Разходи за амортизация	14, 15, 16	(11,011)	(11,014)
(Начислена)/възстановена обезценка на финансови активи, нетно	8	(407)	466
Други разходи за дейността, в т.ч.:	9	(23,195)	(11,618)
<i>Разходи за въглеродни емисии</i>		(22,377)	(10,087)
Печалба от оперативна дейност		53,611	17,008
Обезценка и отписване на нетекущи активи, нетно	10	(576)	(875)
Финансови разходи	11	(416)	(432)
Печалба преди данък върху печалбата		52,619	15,701
Разход за данък върху печалбата	12	(4,901)	(556)
Нетна печалба за годината		47,718	15,145
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пасиви по планове с дефинирани пенсионни доходи	29	154	(69)
		154	(69)
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		154	(69)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		47,872	15,076
Нетна печалба на акция	13	BGN 18.45	5.86

Приложенията на страници от 5 до 101 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 101 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2022 г. от :

Изпълнителен директор: Miroslav Dimitrov
Date: 2022.03.21 15:48:33 +02'00'
Мирослав Димитров

Главен счетоводител: Milena Todorova Atanasova
Digitally signed by Milena Todorova Atanasova
Date: 2022.03.21 14:18:37 +02'00'
(съставител) Милена Атанасова

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015
Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny Georgieva Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2022.03.24 11:18:18 +02'00'

Надя Димитрова Вячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA DIMITROVA VIACHKA
Digitally signed by NADIA DIMITROVA VIACHKA
Date: 2022.03.24 10:43:49 +02'00'

НЕОХИМ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2021 година

	Приложения	31 декември 2021 BGN'000	31 декември 2020 BGN'000
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	14	61,990	70,046
Нематериални активи	15	34	38
Активи "Право на ползване"	16	1,203	1,049
Инвестиции в дъщерни дружества	17	88	88
Активи по отсрочени данъци	18	1,460	1,488
Други дългосрочни капиталови инвестиции		2	2
Други вземания	28	41	18
		64,818	72,729
Текущи активи			
Материални запаси	19	31,607	23,017
Вземания от свързани предприятия	20	1	281
Търговски вземания	21	4,571	6,574
Други вземания и предплатени разходи	22	4,268	1,049
Текущи нематериални активи	15	1,121	-
Парични средства и парични еквиваленти	23	71,155	17,490
		112,723	48,411
		177,541	121,140
ОБЩО АКТИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		2,654	2,654
Обратно изкупени собствени акции		(3,575)	(3,575)
Неразпределена печалба		141,623	94,786
Резерви		265	265
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	25	140,967	94,130
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Дългосрочни банкови заеми	26	865	2,756
Задължения по лизинг	27	475	597
Дългосрочни провизии	28	725	553
Задължения към персонала при пенсиониране	29	2,325	2,573
Правителствени финансираня	30	17	38
Други задължения	37	-	1
		4,407	6,518
Текущи задължения			
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	26	1,883	2,612
Пасиви по договори с клиенти	32	18,681	9,639
Търговски задължения	33	6,257	3,739
Задължения към свързани предприятия	34	132	247
Задължения към персонала и за социално осигуряване	35	2,037	2,061
Задължения за данъци	36	1,100	394
Краткосрочни провизии	28	7	124
Краткосрочна част на задължения по лизинг	27	769	475
Други текущи задължения	37	1,301	1,201
		32,167	20,492
		36,574	27,010
		177,541	121,140

Приложенията на страници от 5 до 101 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 101 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2022 г. от :

Miroslav
Dimitrov
Изпълнителен директор: Dimitrov
Date: 2022.03.21
15:52:33 +02'00'
Мирослав Димитров

Milena
Todorova
Glaven счетоводител: Atanasova
(съставител) Милена Атанасова
Digitally signed by
Milena Todorova
Atanasova
Date: 2022.03.21
14:19:33 +02'00'

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015

Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny Georgieva
Iordanova
Digitally signed by Renny
Georgieva Iordanova
Date: 2022.03.24 11:24:04
+02'00'

Надя Димитрова Вячка

Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA DIMITROVA
VIACHKA
Digitally signed by NADIA
DIMITROVA VIACHKA
Date: 2022.03.24 10:49:24
+02'00'

НЕОХИМ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

Приложения	2021 BGN'000	2020 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	399,558	246,142
Плащания на доставчици	(315,734)	(191,378)
Плащания на персонала и за социално осигуряване	(25,306)	(25,090)
Възстановени данъци (без данъци върху печалбата)	14,847	10,069
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(8,212)	(4,308)
Платени данъци върху печалбата	(4,000)	-
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(262)	(225)
Други постъпления/(плащания), нетно	(51)	(286)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	60,840	34,924
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на имоти, машини, оборудване и нематериални активи	(3,102)	(4,089)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване	378	28
Постъпления от продажба на нетекущи активи държани за продажба	-	388
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(2,724)	(3,673)
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от краткосрочни банкови заеми	1,800	61,620
Изплащане на краткосрочни банкови заеми	(1,800)	(76,680)
Постъпления от дългосрочни банкови заеми	-	2,124
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	(2,628)	(2,097)
Плащания по лизинг	(705)	(530)
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение	(104)	(190)
Изплатени дивиденди	(1,014)	(1)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност	(4,451)	(15,754)
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	53,665	15,497
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	17,490	1,993
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	71,155	17,490

Приложенията на страници от 5 до 101 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет. Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 101 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2022 г. от :

Miroslav Dimitrov
 Date: 2022.03.21 15:50:04 +02'00'
 Изпълнителен директор: Мирослав Димитров

Milena Todorova
 Digitally signed by Milena Todorova Atanasova
 Date: 2022.03.21 14:20:01 +02'00'
 Главен счетоводител: Милена Атанасова (съставител)

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015
 Рени Георгиева Йорданова
 Управител

Renny Georgieva Jordanova
 Digitally signed by Renny Georgieva Jordanova
 Date: 2022.03.24 11:29:55 +02'00'

Надя Димитрова Вяичка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA DIMITROVA VIACHKA
 Digitally signed by NADIA DIMITROVA VIACHKA
 Date: 2022.03.24 10:55:31 +02'00'

НЕОХИМ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

Приложения	Неразпределена печалба					
	Основен акционерен капитал	Обратно изкупени собствени акции	Законови резерви	Последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи	Натрупани печалби	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2020 година	2,654	(3,575)	265	(2,194)	81,904	79,054
Промени в собствения капитал за 2020 година						
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	(69)	15,145	15,076
- нетна печалба за годината	-	-	-	-	15,145	15,145
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	(69)	-	(69)
Салдо към 31 декември 2020 година	2,654	(3,575)	265	(2,263)	97,049	94,130
Промени в собствения капитал за 2021 година						
Разпределение на печалбата за дивиденди	-	-	-	-	(1,035)	(1,035)
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	154	47,718	47,872
- нетна печалба за годината	-	-	-	-	47,718	47,718
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	154	-	154
Салдо към 31 декември 2021 година	2,654	(3,575)	265	(2,109)	143,732	140,967

Приложенията на страници от 5 до 101 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 101 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2022 г. от :

Miroslav
Dimitrov
Изпълнителен директор: Dimitrov
Мирослав Димитров
Date: 2022.03.21
15:51:00 +02'00'

Milena
Todorova
Atanasova
Главен счетоводител :
(съставител) Милена Атанасова
Digitally signed by Milena Todorova Atanasova
Date: 2022.03.21
14:20:27 +02'00'

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015
Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny
Georgieva
Iordanova
Digitally signed by Renny Georgieva Iordanova
Date: 2022.03.24 11:36:51
+02'00'

Надя Димитрова Вячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA DIMITROVA
VIACHKA
Digitally signed by NADIA DIMITROVA VIACHKA
Date: 2022.03.24 11:02:17
+02'00'

1.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2.	ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	8
3.	ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ.....	48
4.	ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	51
5.	РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	53
6.	РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	54
7.	РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА.....	55
8.	ВЪЗСТАНОВЕНА/(НАЧИСЛЕНА) ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НЕТНО	55
9.	ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	56
10.	ОБЕЗЦЕНКА И ОТПИСВАНЕ НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	57
11.	ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	57
12.	(РАЗХОД ЗА) / ИКОНОМИЯ ОТ ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	57
13.	НЕТНА ПЕЧАЛБА/(ЗАГУБА) НА АКЦИЯ	58
14.	ИМОТИ, МАШИНИ, ОБОРУДВАНЕ.....	59
15.	НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	61
16.	АКТИВИ „ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ“	62
17.	ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА.....	63
18.	АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ.....	64
19.	МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	67
20.	ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА.....	68
21.	ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	71
22.	ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	73
23.	ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ.....	74
24.	НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА	75
25.	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	75
26.	ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	76
27.	ЛИЗИНГ.....	78
28.	ПРОВИЗИИ	80
29.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	81
30.	ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	84
31.	КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ.....	85
32.	ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	85
33.	ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	86
34.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	86
35.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ.....	86
36.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	87
37.	ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	87
38.	УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	88
39.	УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	88
40.	СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА.....	96
41.	СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	99

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Неохим АД (Дружеството) е създадено през 1951 г. Регистрирано е като акционерно дружество през месец юли 1997 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Димитровград, Източна индустриална зона, ул. "Химкомбинатска" и е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 836144932.

Последните промени в Устава на Дружеството са приети от Общото събрание на акционерите на „Неохим“ АД, проведено на 23.11.2021 г. и са вписани в Търговския регистър на 02.12.2021 г.

С тези промени в устава, „Неохим“ АД преминава от едностепенна система на управление в двустепенна система на управление, като Дружеството се управлява от Управителен съвет, действащ под контрола на Надзорен съвет. Последното вписване в Търговския регистър на промени относно фирмената регистрация на Дружеството е от 02.12.2021 г., когато са вписани промените, приети от Общото събрание на акционерите на „Неохим“ АД, проведено на 23.11.2021 г., а именно: изменение на Устава на дружеството, избор на Надзорен съвет и избор от Надзорния съвет на Управителен съвет.

1.1. Собственост и управление

Неохим АД е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. Към 31 декември 2021 г. разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

• Еко Тех АД	- 24.28 %
• Евро Ферт АД	- 24.03 %
• Феборан ЕООД	- 20.30 %
• Агрофер Интернешънъл Естаблишмънт, Лихтенщайн	- 7.68 %
• УПФ Съгласие	- 3.33 %
• Неохим АД (обратно изкупени акции)	- 2.58 %
• ЗУПФ Алианц България	- 2.46 %
• УПФ ЦКБ Сила	- 2.19 %
• Други	- 13.15 %

Съгласно промените в Устава на Дружеството, приети от Общото събрание на акционерите на „Неохим“ АД, проведено на 23.11.2021 г. и вписани в Търговския регистър на 02.12.2021 г., органите на Дружеството са:

- Общо събрание на акционерите;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет.

Дружеството се управлява и представлява от Управителния съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет.

Надзорният съвет се състои от 5 /пет/ лица и е в състав от следните членове:

- 1) Димчо Стайков Георгиев, гражданин на Република България;
- 2) Димитър Стефанов Димитров, гражданин на Република България;
- 3) Тошо Иванов Димов, гражданин на Република България;
- 4) „Зърнени храни България“ АД, ЕИК 175410085, с представител в Надзорния съвет на „Неохим“ АД - Никола Пеев Мишев, гражданин на Република България;
- 5) Инго Рендел (Ingo Rendel), гражданин на Република Австрия.

Управителният съвет се състои от 5 /пет/ лица и е в състав от следните членове:

Стефан Димитров Димитров;
Мирослав Димитров Димитров;
Катя Господинова Петрова;
Стефан Василев Грънчаров;
Станислав Захариев Желязков.

Дружеството се представлява от изпълнителните членове /изпълнителни директори/ на Управителния съвет Стефан Димитров Димитров и Мирослав Димитров Димитров, всеки един от двамата поотделно.

Преди промените от Общото събрание на акционерите на „Неохим“ АД, проведено на 23.11.2021 г. и вписани в Търговския регистър на 02.12.2021 г., Дружеството осъществява дейността си при едностепенна система на управление от Съвет на директорите в състав:

1).*Димчо Стайков Георгиев*; 2).*Димитър Стефанов Димитров (Изпълнителен директор до 02.12.2021 г.)* ; 3).*Тошо Иванов Димов*; 4).*Васил Живков Грънчаров*; 5).*Виктория Илиева Ценова*; 6).*„Зърнени храни България“ АД, ЕИК 175410085, с представител в Съвета на директорите на „Неохим“ АД - Никола Пеев Мишев*; 7).*Петер Михаел Лайтнер*; 8).*Маркус Хорхер*;

Преди промяната на управленската структура Дружеството се представлява от Димитър Стефанов Димитров в качеството му на Изпълнителен директор и Стефан Димитров Димитров в качеството му на Прокурист (Търговски управител), всеки един от двамата поотделно.

Одитният комитет подпомага работата на Управителния съвет, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над Неохим АД, вкл. над системата на финансово отчитане на Дружеството.

Членовете на одитния комитет са:

Таня Димитрова Кованлъшка
Николина Желева Делчева
Йорданка Атанасова Николова

Към 31 декември 2021 г. общият брой на персонала в Дружеството е 705 работници и служители (31 декември 2020 г.: 723).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство на неорганични и органични химически продукти;
- търговска дейност.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Дружеството, за периода 2017 – 2021 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2017	2018	2019	2020	2021
БВП в млн. лева *	102,308	109,695	120,395	119,951	132,744
Реален растеж на БВП *	3.5%	3.1%	4.0%	-4.4%	4.2%
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	1.8%	2.3%	3.1%	0.0%	6.6%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.73	1.66	1.75	1.72	1.68
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.65	1.72	1.76	1.59	1.72
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Безработица (в края на годината) *	7.1%	6.1%	5.9%	6.7%	4.8%
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB-	BBB-	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa2	Baa2	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB

* Прогноза на БНБ за 2021 г., изготвена към 10 март 2022 г. източник: БНБ

1.4. Пандемия Covid 19 – влияние, ефекти, предприети действия и мерки

Разпространението на пандемията Covid 19 в световен мащаб и в България доведе до въвеждането от правителствата на редица мерки за ограничаването ѝ. В резултат на наложените ограничения и предприетите мерки у нас и в повечето държави по света, беше нарушено нормалното функциониране на бизнеса от редица сектори на икономиката. Затруднени бяха доставките на суровини и материали от доставчици, експедициите към клиенти и осигуреността от работна ръка. Почти всички предприятия, макар и в различна степен, се наложи да предприемат определени действия и мерки за пренастройване на организацията на икономическата си дейност, трудовия режим на работа, бизнес комуникацията и други аспекти на взаимоотношенията с контрагенти, партньори и държавни институции. На държавно ниво продължават да действат множество облекчения и финансиращи инструменти с цел редуциране на негативните ефекти от пандемията за бизнеса.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Дружеството

Дружеството оперира в химическия сектор и произвежда неорганична продукция, основно амониев нитрат – ЕО тор, но също така и амоняк, амониев хидрогенкарбонат и др., чието нормално функциониране не беше засегнато от наложените ограничителни мерки.

Обемите на дейността на Дружеството през 2021 г. не са засегнати от пандемичното положение в страната и другите държави, с които то има бизнес връзки и отношения. Приходите от продажби на продукцията се увеличават в сравнение с предходния период, което се дължи основно на

повишаване на доставната цена на природния газ (основна производствена суровина), което увеличава себестойността и респ. крайната продажна цена. Няма промени в структурата и асортимента на произвежданата и продаваната продукция. Дружеството не е освобождавало персонал и не се е възползвало от приетите мерки със Закона за извънредното положение („60:40“ и други).

Дружеството е получило компенсация по правителствена програма за компенсирание на небитови крайни клиенти на електрическа енергия. Програмата (от края на 2021 г.) има компенсаторен ефект и предвижда механизъм за подпомагане на небитовите крайни клиенти (предприятия), които получават компенсация, определена в решенията на Министерски съвет сума за MWh под формата на директна компенсация във фактурите за електрическа енергия. Сумата, с която е компенсирано Дружеството за 2021 г. е в размер на 2,649 х. лв. Програмата първоначално е била за компенсирание на електрическа енергия за месеците октомври и ноември 2021 г., впоследствие е предоставена компенсация и за месец декември 2021 г.

През отчетния период Неохим АД продължава да осъществява стопанската си дейност без да среща затруднения при обезпечаването с доставки на материали (основни и спомагателни) и други активи, както и да извършва продажбите към клиентите си. Няма прекратени договори с ключови доставчици и клиенти, няма промяна във веригите на доставки. Дружеството разполага с достатъчно по обем финансиране, за да посреща ликвидните си нужди. Същите тенденции се запазват и за началото на 2022 г.

Постигнатите резултати от Дружеството за годината са, както следва:

Обем на производството за 2021 г. е 1,088 х. т. произведена продукция, а за 2020 г. е 1,254 х. т., което представлява спад от 13.24 %.

Продажби на продукция към клиенти за 2021 г. е 350,402 х. лв., а за 2020 г. е 219,168 х. лв., или ръст от 59.88 %.

Персонал към 31.12.2021 г.: 703 души, а към 31.12.2020 г. – 723 души.

Печалба след данъци в размер на 47,718 х. лв., а за 2020 г. – 15,145 х. лв. печалба след данъци.

Към 31.12.2021 г. Дружеството разполага с: парични средства в размер на 71,155 х. лв. (31.12.2020 г.: 17,490 х. лв.), вземания в размер на 4,572 х. лв. (31.12.2020 г.: 6,855 х. лв. и неизползвано финансиране по договорен банков заем (кредитна линия по револвиращ кредит) в размер на 30 млн.лв.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава спазването на нормативните изисквания, свързани с пандемията, както и бизнес рисковете в отрасъла, като взема необходимите мерки и следи за промените в икономическата, здравна и законова среда.

Ефекти върху елементите на финансовия отчет

Ръководството на Дружеството не е идентифицирало области във финансовия отчет, върху които пандемията да има пряко и съществено отражение и ефекти, включително по отношение на оценката на отделните активи и пасиви.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Неохим АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови

отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет по разясненията на МСФО (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2021 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета по разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2021 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.06.2020 г., приети от ЕК). *С тези промени се въвежда практическа целесъобразна мярка, на база, на която всеки лизингополучател може да избере да не преценява дали дадена отстъпка (облекчение) по лизинг, възникнала само като пряка последица от пандемията COVID-19, е изменение на лизинговия договор. Тази мярка се допуска за прилагане и когато са изпълнени едновременно следните условия: а) с промяната в лизинговите плащания се променя възнаграждението за лизинга, като промененото възнаграждение по същество не надхвърля възнаграждението за лизинга, непосредствено предхождащо промяната; б) всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г. (с последваща промяна на стандарта от 01.04.2021 г. се удължи срокът до 30 юни 2022 г.); както и в) останалите условия на лизинга не се променят съществено. Лизингополучателят, който прилага практическата целесъобразна мярка, отчита всяка промяна в плащанията по лизинга по същия начин, по който тя би се отчела при прилагането на МСФО 16, ако не представлява изменение на лизинговия договор. Тя не е валидна за лизингодателите. По-ранно прилагане е разрешено.*
- Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оповестяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг вързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК). *Промените в стандартите, свързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти предоставят основно две практически облекчения: а) при определяне и оценка на промени в договорени парични потоци от финансови активи и пасиви и лизингови задължения – като промените в базовите лихвени проценти се*

отчетат чрез актуализиране на ефективния лихвен процент; и б) при отчитането на хеджиращи отношения – като се позволи промяна (преразглеждане) в определянето на хеджиращото отношение и на оценката на хеджиращия обект на база парични потоци, поради и в резултат на заместването на прилаганите базови лихвени проценти с други алтернативи. Измененията се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено.

- Промени в МСФО 4 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК). Промените дават право на предприятия, извършващи предимно застрахователна дейност да отложат датата на влизане в сила на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2021 г. на 1 януари 2023 г., вместо това тези предприятия могат да продължат да прилагат МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Целта на изменението е да се хармонизира датата на влизане в сила на МСФО 9 с новия МСФО 17 с цел преодоляване на временните счетоводни последици от различните дати на влизане в сила на двата стандарта. С изменението се въвежда и временно освобождаване от специфични изисквания на МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия по отношение на прилагане на единна политика за предприятия, използващи метода на собствения капитал по МСС 28. Такива предприятия за годишни периоди, започващи преди 1 януари 2023 г. имат право, но не и задължение да запазят съответната счетоводна политика, прилагана от асоциираното или от съвместното предприятие, когато използват метода на собствения капитал. Дружеството не извършва застрахователна дейност и тази промяна не оказва влияние върху финансовите му отчети.
- Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.04.2021 г., приети от ЕК). С тези промени се: а) позволява практическата целесъобразна мярка за COVID-19, свързана с отстъпки в наема, да се приложи от лизингополучателя за отстъпки в наема, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г. (вместо само плащания дължими на или преди 30 юни 2021); б) изисква прилагането на промяната да се отрази от лизингополучателя ретроспективно, като ефектите се признаят кумулативно като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо) в началото на годишния отчетен период, през който лизингополучателят прилага за първи път промяната; и в) уточнява, че лизингополучателят не е задължен да оповестява информацията, която се изисква от МСС 8, параграф 28 (е), за отчетния период, през който лизингополучателят е приложил промяната за първи път. По-ранно прилагане е разрешено (включително за финансови отчети, които все още не са одобрени за издаване към датата на публикуване на промяната).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2020 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален/или съществен ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Дружеството:

- Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). *Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към старата версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.*
- Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). *Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.*
- Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). *Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на*

договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага.

- Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в **МСФО 1** е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в **МСФО 9** е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от

името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК). Промените: а) налагат оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) обясняват как предприятията могат да идентифицират съществена информация относно счетоводните политики и да дават примери кога информацията за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че ако предприятието оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до прикриване на съществена информация за счетоводните политики. По-ранно прилагане е разрешено.
- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не приети от ЕК). Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на

собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно. Ръководството е в процес на проучване и анализ доколко промените биха оказали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията на пасивите на дружеството.

- Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК). Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“. Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) пояснение, че промяна в приблизителна оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не представлява корекция на грешка; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия период и бъдещи периоди. По-ранно прилагане е разрешено.
- МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не е приет от ЕК). Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив “право на ползване” и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степеня, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за

годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено.

- Подобрения на МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК). Изменения са свързани с първоначалното прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – сравнителна информация. С тях се добавя опция за преход отнасяща се до сравнителна информация за финансови активи при първоначално прилагане на МСФО 17 с цел намаляване на счетоводни несъответствия, възникващи между финансови активи и задължения по застрахователни договори в сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9. Прилагането на промените е по избор и се отнасят само до представянето на сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17. Дружеството не осъществява застрахователна дейност и промените не биха засегнали финансовите му отчети
- МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни и отчетни аспекти. Дружеството не осъществява застрахователна дейност и промените не биха засегнали финансовите му отчети.
- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СММС). Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

2.2. Консолидиран отчет на Дружеството

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет, изготвянето на който се изисква, съгласно счетоводното и данъчното законодателство на Република България. Дружеството притежава собственост и упражнява контрол върху дъщерни дружества поради което, съгласно изискванията на Закона за счетоводството в България и на основание МСФО 10 Консолидирани финансови отчети изготвя и консолидиран финансов отчет, който ръководството планира да предостави не по-късно от 29.04.2022 г.

2.3. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Представянето на годишният финансов отчет, съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.28.

2.4. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този индивидуален финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на Дружеството е българският лев. Функционална валута е валутата на основната икономическа среда, в която едно предприятие функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за предприятието. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва директно в отчетната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута (монетарни отчетни обекти), се оценяват към 31 декември като се прилага заключителен обменен курс на БНБ.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния

доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.6. Приходи

2.6.1. Признание на приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на Дружеството са от продажба на продукцията собствено производство.

Приходите в Дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в *договора с клиента* продукция, стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните продукция, стоки и/или предоставяне на обещаните услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

- а) има търговска същност и мотив,
- б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят,
- в) правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани,
- г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и
- д) съществува вероятност възнаграждението, на което Дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) Дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в) когато договарът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните продукция, стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като едно задължение за изпълнение. Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

2.6.2. Измерване на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор *цена на сделката*.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължение за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга.

Ако има промяна в обхвата или цената (или и в двете) на договора тя се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това:

- а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхватът на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;
- б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;
- в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

2.6.3. Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Приходите, генерирани в Дружеството, са основно от продажба на продукцията собствено производство. Несъществен дял имат приходите от продажби на стоки и услуги.

Продажбите на продукцията в по-голямата си част са към двама основни дистрибутора – търговци на едро и към дъщерно дружество в чужбина. Останалите продажби се реализират в страната и чужбина в рамките на торовия сезон с еднократни договори.

Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, тъй като обичайно Дружеството контролира продукцията, стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Приходи от продажби на продукцията

Дружеството произвежда и продава основно амониев нитрат, амоняк, амониев водороденкарбонат и др. При продажба контролът върху продукцията се прехвърля към клиента в точно определен *времеви момент*.

При *продажби в страната* това обичайно става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпореджа с продадената продукцията като управлява употребата ѝ и получава по същество всички останали ползи.

При *продажби в чужбина* преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху продадената продукция се прави на базата на договорените условия на продажба по ИНКОТЕРМС.

Приходи от продажби на стоки

Дружеството продава стоки в агроаптека, която се ползва под наем. При продажба на стоки, контролът върху стоките се прехвърля към клиента в точно определен *времеви момент*, което обичайно е при предаването на стоките на клиента на място и клиентът може да се разпорежда с продадените стоки като управлява употребата и получава по същество всички останали ползи.

Дружеството има лиценз за търговия с природен газ (покупки и продажби). Приходите от продажби на природен газ се представят като други доходи в отчета за всеобхватния доход, доколкото те имат съпътстващ характер и не се третират като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

Приходи от продажби на услуги

Предоставяните от Дружеството услуги включват предоставяне на ИТ услуги и в някои случаи – транспорт като съпътстваща услуга към продажбата на продукция.

Транспорт на продадената продукция

В някои случаи при продажба в чужбина Дружеството има ангажимент да транспортира стоката до уговорено местоназначение, като транспортът се организира от Дружеството, а стойността на транспорта се включва (калкулира) в продажната цена. В зависимост от договорените с клиента условия услугата по транспорт, може да се извършва и след като контролът върху продадената продукция е прехвърлен на клиента. До момента на прехвърляне на контрола върху продукцията, продажбата на продукцията и услугата по транспорт се отчитат като *едно задължение за изпълнение*, тъй като са част от една интегрирана стока и/или услуга.

Услугата по транспорт след прехвърляне на контрола върху продукцията се отчита като *отделно задължение за изпълнение*, тъй като транспортът може да се извърши от друг доставчик (т.е. клиентът може да се възползва от стоката с други лесно достъпни ресурси) и услугата по транспорт не модифицира и не видоизменя по никакъв начин продадената продукция. В този случай, възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (цената на сделката), се разпределя между отделните задължения за изпълнение на база индивидуалните им продажни цени. Индивидуалната продажна цена на продадената продукция се определя съгласно действащата към датата на сделката ценова листа, а за услугата по транспорт индивидуалната продажна цена се определя на база направените транспортни разходи.

За извършване на услугата по транспорт се използват транспортни фирми - подизпълнители. Дружеството е определило, че контролира конкретните услуги, преди те да бъдат предоставени на клиента и следователно действа в качеството си на принципал, тъй като: а) носи основната отговорност, че услугите са извършени и са приемливи за клиента (т.е. Дружеството носи отговорност за изпълнението на обещанието в договора, независимо дали самото Дружество извършва услугите или ангажира доставчик на услуги - трета страна, която да ги извърши; и б) договаря цената на услугите самостоятелно и без намеса от страна на клиента.

Приходите от продажба на транспортна услуга се признават *в течение на времето*, тъй като не е необходимо извършената до момента работа да се преповтори, ако друга страна трябва да извърши оставащата част от работата и следователно клиента получава и консумира ползите

едновременно с изпълнение на услугата. За измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, свързан с вложените ресурси*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като най-добре описва дейността на Дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията и съответно най-точно отразява нивото на изпълнение на задълженията, доколкото между усилията на Дружеството (вложените разходи) и прехвърлянето на услугата към клиента съществува пряка връзка. Напредъкът се измерва *на базата на извършените разходи спрямо общо планираните разходи за изпълнение на договора*.

Приходите от транспорт на продадената продукция се представят към приходите от продажба на продукция, доколкото услугите по транспорт са съпътстващи продажбата на продукция услуги.

ИТ и други услуги

Контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите от дейността на Дружеството. Приходите от продажби се признават в течение на времето чрез измерване на степента на изпълнение на задълженията на Дружеството (етап на завършеност). Приходите от ИТ услуги се представят към приходите от договори с клиенти, а останалите приходи от услуги се представят като други доходи в отчета за всеобхватния доход, доколкото те имат повече съпътстващ характер и не се третират като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

2.6.4. Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа. Продажните цени са определени с рамковите договори за търговците на едро и дъщерното дружество, а за останалите клиенти са определени индивидуално на база ценова листа.

При определяне на цената на сделката се взема предвид и дали има суми (възнаграждения), дължими на клиента, непарични възнаграждения, както и наличието на съществен финансов компонент. В определени случаи Дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти. Приетата и прилагана от Дружеството ценова политика не включва форми на променливо възнаграждение. В случай, че такова е договорено, то се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Дружеството е направило анализ и е определило, че продължителността на срока между момента, в който клиентът плаща за обещаните и/или получени продукти, стоки/или услуги и момента на прехвърляне на контрола върху тези продукти, стоки и/или услуги е в рамките от 30 дни до дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Обичайно Дружеството не поема разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които са допустими за и подлежат на капитализация.

2.6.5. Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на продукцията, стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на продукцията, стоките и/или предоставянето на

услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие).

Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Първоначалното оценяване, последващата оценка и обезценката на търговските вземания и активите по договор са оповестени в *Приложение № 2.13*.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят на отделен ред към *текущите и нетекущите активи и пасиви* в отчета за финансовото състояние и се оповестяват отделно. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или участват в обичайния оперативен цикъл на Дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти. Загубите от обезценка в резултат от договори с клиенти се представят отделно от други загуби от обезценка.

2.7. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми и лизингови задължения, както и такси и други преки разходи по кредити.

2.8. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по себестойност (цена на придобиване), намалена с натрупаната амортизация (без земите) и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за активи, отговарящи на условията по МСС 23 и др. Компоненти, които са придобити заедно с или към конкретни други дълготрайни материални активи, но все още не са инсталирани към тях, се капитализират към стойността на основния обект и се амортизират с неговия остатъчен полезен живот.

При изграждането на дълготрайни материални активи по стопански начин в цената на придобиване се включват всички преки разходи, свързани с ресурсите, чрез които се изграждат съответните обекти (разходи за заплати и осигуровки, материали и суровини, външни услуги и др).

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Определеният полезен живот по групи активи е както следва:

- сгради – 10-50 г.;
- машини, съоръжения и оборудване – 2-25 г.;
- компютри – 2-5 г.;
- транспортни средства – 3-15 г.;
- стопански инвентар – 2-15 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всяка отчетна година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира, считано от датата на промяната.

Последващи разходи

Разходите за ремонт и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените

компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат към статията “Обезценка и отписване на нетекущи активи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). В случаите, при които в хода на прегледа за обезценка, се установи, че даден актив е възстановил стойността си, отчетената в предходни периоди загуба от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход. Увеличената вследствие на възстановяване на загуба от обезценка балансова стойност на актива не превишава балансовата стойност, такава, каквато би била (след приспадане на амортизацията), в случай че в предходни години не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив.

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към „други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (отчета за печалбата или загубата).

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в индивидуалния финансов отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за ползване на програмни продукти и емисионни квоти по евросхема за търговия с емисии и единици редуцирани емисии.

Дружеството класифицира емисионните квоти като текущи, когато очаква да ги реализира в рамките на един отчетен период и нетекущи – всички останали.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години, с изключение на нетекущите емисионни квоти, които се отписват при употребата им.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или да се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към „други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (отчета за печалбата или загубата).

Евросхема за търговия с емисии и единици редуцирани емисии

При първоначално придобиване разпределените квоти за парникови газове от Националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове по повод на третия период от Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ), се признават като нематериални активи по номинална стойност (нулева стойност). Закупените квоти се признават при първоначално придобиване по цена на придобиване и се извършва тяхната класификация като текущи, или нетекущи в зависимост от намеренията за използване.

Избраният от Дружеството подход за последваща оценка на нетекущите емисионни квоти е моделът на себестойността – себестойност намалена с натрупани загуби от обезценка. Текущите емисионни квоти се признават в разходите (себестойността на готовата продукция) при отписването им в рамките на текущия отчетен период. Допълнително, Дружеството признава задължение в отчета за финансовото състояние, когато нивото на емисиите на вредни газове за един период надвишава нивото на разпределените и налични квоти. Задължението се оценява по цената на придобиване на закупени квоти до достигане на нивото на държаните от Дружеството квоти и се преоценява по текущи пазарни цени към датата на отчета за финансовото състояние за превишението над наличните квоти, като промените в размера на задължението се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Дружеството текущо изписва квотите за покриване на задълженията по провизии за въглеродни емисии като използва метод първа входяща-първа изходяща цена.

2.10. Инвестиции в дъщерни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участие в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено. Инвестициите в дъщерни дружества не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези акции. Допълнително, бъдещото функциониране на част от тези дружества е свързано с определени несигурности, за да могат да се правят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други оценъчни методи.

В съответствие с изискванията на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети Дружеството притежава контрол в други предприятия, ако и само ако притежава всички от следните:

- правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- излагане на или права върху променливите приходи от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано;
- възможност да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта на инвеститора.

На основата на горепосочените критерии Дружеството е преценило, че притежава контрол във всички предприятия, където притежава директно или индиректно повече от 50% от капитала с право на глас.

Притежаваните от Дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Размерът на обезценката отчита разликата между цената на придобиване на инвестициите и размера на сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани към края на отчетния период. Обезценката се отчита към статията “Обезценка и отписване на нетекущи активи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага „датата на търгуване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите.

2.11. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни капиталови инвестиции представляват недеривативни финансови активи под формата на акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовия актив).

Последващо оценяване

Притежаваните от Дружеството капиталови инвестиции, представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се оценяват по справедлива стойност с отразяване на ефектите в друг всеобхватен доход. Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

2.12. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване), както следва:

- суровини и материали в готов вид - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство - преките разходи за материали и труд и съответстващата част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от Дружеството база за разпределението им по продукти е количеството произведена продукция.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.13. Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента-длъжник.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупената обезценка за кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Обезценката (респ. възстановяването ѝ) на вземанията се начислява и отчита чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията „Възстановена/начислена обезценка на финансови активи, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.14. Нетекущи активи, държани за продажба

Дружеството класифицира нетекущ актив (имоти, машини и съоръжения) като актив държан за продажба, когато неговата балансова стойност се очаква да бъде възстановена чрез продажбата му, а не чрез продължаваща употреба в дейността на Дружеството и зависи от намерението на ръководството и плановете му за реализация на съответните активи. Основно условие за класифициране на един актив като такъв е продажбата да е във висока степен вероятна. Продажбата е във висока степен вероятна когато ръководството е ангажирано с план за продажба и намиране на

купувач, активът е предлаган активно за продажба по цена сходна спрямо неговата текуща (към настоящия момент) справедлива стойност и се очаква продажбата да се извърши в рамките на 1 година от класификацията. Също така активът следва да е на разположение за незабавна продажба в неговото настоящо състояние.

След първоначалното им признаване тези активи се признават по по-ниската от текущата им балансова стойност или справедливата им стойност, намалена с разходите за реализация. За тези активи не се начислява амортизация.

Приходите, свързани с продажбите на активи, класифицирани като Активи, държани за продажба са представени в *Други доходи от дейността, нетно*.

2.15. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност, намалени с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- плащанията, свързани с лизингови договори (лихви и главници), свързани с активите с право на ползване се посочват към финансова дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Дружеството за съответния период (месец).
- трайно блокираните парични средства над 3 месеца не се третираат като парични средства и еквиваленти.
- плащанията за покупка на емисионни квоти, класифицирани като текущи са включени като плащане за оперативна дейност (плащания на доставчици);
- полученото финансиране (основно за електроенергия) е включено в паричните потоци от финансова дейност.

2.16. Търговски и други задължения

Търговските и други текущи задължения в отчета за финансово състояние се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените активи и услуги. В случаите

на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за Дружеството, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.17. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В отчета за финансово състояние всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Разходите за лихви се признават за срока на финансовия инструмент на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.18. Лизинг

Дружеството прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг на началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

2.18.1. Лизингополучател

Дружеството прилага единен модел на признаване и оценка на всички договори за лизинг, с изключение на краткосрочните лизингови договори (лизингов договор със срок от 12 месеца или по-малко от датата на стартиране на лизинга и който не съдържа опция за покупка) и лизинговите договори на активи на ниска стойност.

Дружеството не се е възползвало от практическата целесъобразна мярка на МСФО 16, която позволява на лизингополучателя за всеки клас идентифициран актив да не отделя нелизинговите от лизинговите компоненти, а вместо това да отчита всеки лизингов компонент и свързаните с него нелизингови компоненти като отделен лизингов компонент. За договори, които съдържат лизинг на един или повече лизингови и нелизингови компоненти, Дружеството прилага политика да разпределя възнаграждението по договори, които съдържат лизингови и нелизингови компоненти, на база

относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

а) активи „право на ползване“

Дружеството признава в отчета за финансовото състояние актив „право на ползване“ на датата на стартиране на лизинговите договори, т.е. датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на дружеството-лизингополучател.

Активите „право на ползване“ се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг. Цената на придобиване включва:

- размера на първоначалната оценка на задълженията по лизинг;
- лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по договорите за лизинг;
- първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, в качеството му на лизингополучател;
- разходи за възстановяване, които Дружеството ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно договора;

Дружеството амортизира актива „право на ползване“ за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, то го амортизира за полезния му живот. Амортизацията започва да се начислява от датата на стартиране на лизинга.

Сроковете на амортизация, предмет на договорите за лизинг, са от 2 до 5 години.

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи „право на ползване“.

Активите „право на ползване“ се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите, машините и оборудването (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите „право на ползване“ е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата), и се представят в отчета за всеобхватния доход като разходи за амортизация (в печалбата или загубата за годината).

Активите „право на ползване“ се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние, а тяхната амортизация към Разходи за амортизация в отчета за всеобхватния доход.

б) задължения по лизинг

Дружеството признава задължения по лизинг на датата на стартиране на лизинга, оценени по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството-лизингополучател ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговите договори, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на дружеството-лизингополучател;
- сумите, които Дружеството очаква да плати на лизингодателите като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или проценти, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не са включени в оценката на задължението по лизинг и в актива „право на ползване“. Те се признават като текущи разходи в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват към разходите за външни услуги, в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на Дружеството, който то би плащало в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница). Лихвените разходи по лизинга се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на Дружеството през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансови разходи“.

Задълженията по лизинг се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние като дългосрочни или краткосрочни задължения.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията по лизинг, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор;
- гаранциите за остатъчна стойност се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към края на всеки отчетен период.

Дружеството преоценява задълженията си по лизинг (при което извършва и кореспондиращи записвания към съответните активи „право на ползване“), когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;

- има промяна в плащанията за лизинг, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);
- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг, в този случай задължението по лизинг се преизчислява като се базира на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

2.18.2. Лизингодател

Дружеството класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг. Когато с договора за лизинг се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, той се класифицира като договор за финансов лизинг, всички останали договори се класифицират като договори за оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативните лизинги се признават на линейна база за периода на лизинговия договор и се представят към други доходи от дейността, нетно в отчета за всеобхватния доход. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на основния актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база.

Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

Когато договорът съдържа лизингов и нелизингов компоненти Дружеството прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора върху всеки компонент.

2.19. Доходи за персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на годишния финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат

от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено социално и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски са регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (КСО), както и в Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата на Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2020 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд. Дължимите от Дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала си обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение на съответния служител за два месеца при прекратяване на трудовото правоотношение с него поради пенсиониране. В случай, че служителят е придобил в предприятието или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на brutното трудово възнаграждение за шест месеца. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в отчета за всеобхватния доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”;

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение поради пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото Дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор на служителите, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план (напр. за реструктуриране), да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите в случаите на доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Други дългосрочни доходи

Членовете на Управителния и Надзорния съвет (Съвета на директорите преди промяната в управленската структура от 02.12.2021 г.), на които е възложено управлението на Дружеството имат право да получават, освен постоянно възнаграждение, и променливо възнаграждение. При определяне постоянното и променливо възнаграждение се взимат предвид измененията на годишна база на средния размер на възнагражденията за пълно работно време на работниците и служителите в Дружеството извън управлението му, както и обичайната практика на „Неохим“ АД за парично стимулиране на работниците и служителите, наети за осъществяване на дейността на Дружеството. Определянето и изплащането на променливо възнаграждение може да се извършва, като се вземат предвид текущото финансово състояние на Дружеството за съответното тримесечие, респективно финансова година и изпълнението на не по-малко от три от четири критерии, които са предвидени в Политиката за възнаграждения, определени на годишна база за предходната финансова (календарна) година. Разсрочената част от променливото възнаграждение се изплаща пропорционално през периода на разсрочване, който е три години, считано от месеца, следващ месеца на приемане на решението. Разсрочената част от променливото възнаграждение е 40 % от общия му размер. Дружеството признава доходи, платими 12 или повече месеци след края на периода, през който са заработени като други нетекущи задължения на база на тяхната настояща стойност към датата на отчета за финансовото състояние.

2.20. Акционерен капитал и резерви

Неохим АД е акционерно Дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Дружеството отчита основния си акционерен капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, Дружеството е длъжно да формира и фонд Резервен (законови резерви), като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание на акционерите.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване) като с брутната цена на обратно изкупените акции е намален собственият капитал на Дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции се представят директно в собствения капитал на Дружеството в компонента “Неразпределена печалба”.

Компонент от последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи (към натрупани печалби) е формиран от последващите оценки на задълженията към персонала при пенсиониране, които по същество представляват актюерски печалби и загуби признавани веднага, в периода, в който възникват. Те се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”.

2.21. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2021 г. е 10% (2020 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда при изготвяне на годишния отчет за финансово състояние и се редуцира до степеня, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (България), и то тогава и само тогава, когато Дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода.

Към 31.12.2021 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка, валидна за 2022 г., която е в размер на 10%.

2.22. Нетна печалба/(загуба) на акция

Основната печалба /(загуба) на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба на акция с намалена стойност не се изчислява, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.23. Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение ще породи необходимост от изходящ поток от ресурси на Дружеството. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на отчета за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение.

Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, Дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност

на неговото получаване и стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия.

2.24. Правителствено финансиране (дарение от публични институции)

Правителственото финансиране са различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите, или ако е нормативно определено и получено в последващ период – в него.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущата печалба или загуба на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

2.25. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да порождат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по

неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат само на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Дружеството е определило бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци. Този модел включва паричните средства и еквиваленти и търговските и други вземания.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани като финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти) и финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без рециклиране на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти).

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки и търговски вземания, вкл. от свързани предприятия.

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в категорията финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти) малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи дългосрочно. Тези инструменти не се търгуват на борси и са представени в отчета за финансово състояние към статията „други дългосрочни капиталови инвестиции”.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е

запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* Дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Дружеството прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

Финансовите обезценени активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства. При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като пасиви по амортизирана стойност. Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

Получени заеми и други привлечени средства (вкл. задължения към доставчици)

След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.26. Оценяване по справедлива стойност

МСФО 13 се прилага, когато в друг МСФО се изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност, както на финансови инструменти, така и на нефинансови позиции. Стандартът не е приложим за операциите с плащане на базата на акции, попадащи в обхвата на МСФО 2 "Плащане на базата на акции", както и по отношение на оценките, които имат някои сходства с оценяването по справедлива стойност, но не представляват такова - като оценката по нетна реализируема стойност в МСС 2 "Материални запаси" или по стойността в употреба в МСС 36 "Обезценка на активи".

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват и представят/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са на повтаряща се (ежегодна) база – финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, определени търговски и други вземания и задължения.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

На датата на годишния финансов отчет съобразно счетоводната политика на Дружеството се прави от отговорното лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред изпълнителния директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата.

2.27. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на Дружеството, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на Дружеството), чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството, вземащо главните оперативни решения, при вземането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация. Дружеството има един единствен сегмент на отчитане.

2.28. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

2.28.1. Основни ценови фактори. Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на принципа за действащо предприятие. При оценката на ръководството относно приложението на този принцип са взети предвид следните ключови фактори:

2.28.1.1. Влияние на цената на природния газ върху доходността и отчетените финансови резултати. Доставки на природен газ.

Влияние на цената на природния газ

Природният газ е основна производствена суровина за Дружеството, а цената на природния газ винаги е оказвала съществено влияние върху доходността и отчетените финансови резултати на Дружеството. Около 74 % (2020 г.: 65%) от себестойността на продукцията се формира именно от тази суровина. Непрекъсваемостта в доставките на природен газ и цената му са ключови за производствената дейност. През 2021 г., Дружеството отчита разходи за природен газ в размер на 200,545 х.лв. (2020 г.: 105,920 х.лв.), което представлява нарастване в размер на 94,625 х. лв. (Приложение №5). Увеличението се дължи на ръст в доставната цена, не се наблюдава ръст в потребеното количество. В допълнение, през текущия период брутните изходящи парични потоци (с ДДС) за доставката на природен газ са в размер на 234,815 х.лв. (2020 г.: 133,686 х.лв.), което представлява нарастване в размер на 101,129 х. лв. През 2021 г. средната доставна цена на природния газ, по която Дружеството е доставяло основния си производствен материал, е в размер на 55.93 лв./Мвч. (2020 г.: 29.42 лв./Мвч.), което е ръст с 90.11%. През първите три месеца на 2022 г. се наблюдава нов ръст в цената на доставяния от Дружеството природния газ, като към 01 март 2022 г. цената е 114.13 (увеличение с 104.06% в сравнение с 2021 г.).

Ръководството на Дружеството е направило приблизителни калкулационни изчисления, които могат да бъдат обобщени в следното:

- При нарастване на цената на природния газ с 10%, влиянието върху финансовия резултат за 2021 г. би било намаляване с около 20,100 х.лв.;
- При намаляване на цената на природния газ с 10%, влиянието върху финансовия резултат за 2021 г. би било нарастване с около 20,100 х.лв.

Цената на природния газ от март 2022 г. е 114.13 лв./Мвч. При ръст на тази цена с около 20-30% продажната цена на продукцията може да нарастне пропорционално, което ще затрудни земеделските производители при покупките им за подхранване на пролетните култури. Условието на традиционните външни пазари на Неохим АД са благоприятни за Дружеството.

Доставки на природен газ

След изменение на Закона за енергетиката, от началото на 2020 г. Неохим АД закупува природен газ само на свободния пазар в България. С оглед осигуряване на равнопоставеността на всички клиенти на природен газ, „Булгаргаз“ ЕАД прилага единен подход при ценообразуването за клиентите на регулирания и свободния пазар, а именно на база условията на Наредба №2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ. През 2021 г. делът на „Булгаргаз“ ЕАД в доставките за Дружеството на природен газ е 95.71% (2020 г.: 82.25% дял). Голяма част от останалите доставчици на природен газ в България предлагат доставни цени, базирани на цените на основни европейски газови борси плюс надбавка. В допълнение, доставянето на природен газ за Дружеството се извършва единствено през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Ръководството на Неохим АД непрекъснато търси различни възможности за закупуване на природен газ, които включват както директни договаряния с доставчици, така и закупуване чрез лицензираната борса за търговия с природен газ (“Газов Хъб Балкан“ ЕАД) в България. С Решение №Л-560 от 28.09.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, на Неохим АД е издадена Лицензия № Л-560-15 от 28.09.2021 г. за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“ за срок от 10 години.

Въпреки това, оценката на ръководството на Неохим АД е, че към момента Дружеството е изложено на значителен риск както от негативни промени на цената на доставяния природен газ, така и по отношение на сигурността на доставките на газ. Тези рискове, на този етап, са преодолени единствено при изпълнение на различни правителствени мерки, които са в съответствие с общоевропейските мерки за либерализиране на пазара на природен газ и осигуряването на различни източници на доставки на природен газ за Европейския съюз.

Дружеството не е изложено на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

2.28.1.2. Цена на квотите за въглеродни емисии

Въздействието на дейността на дружеството върху климата е свързано основно с генерирането на въглеродни емисии при производството на амоняк и азотна киселина. За отделените въглеродни емисии то формира задължение за закупуване на въглеродни квоти като разлика между общо дължимите въглеродни квоти и безплатно предоставените такива.

Дружеството е изложено на ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии. Ръководството управлява този риск като следи ежедневно борсовата цена на квотите. Този процес се следи и управлява текущо.

- Пазарните цени на квотите към 31 декември за период от пет години е, както следва: 31.12.2017 г. - 8.14 EUR (15.92 BGN);
- 31.12.2018 г. - 24.64 EUR (48.19 BGN), и ръст на нарастване спрямо 2017 г. с 202.7%;
- 31.12.2019 г. - 24.48 EUR (47.88 BGN), и ръст на нарастване спрямо 2017 г. с 201%.; несъществено намаление спрямо 2018 – 0.6%;
- 31.12.2020 г. - 32.54 EUR (63.64 BGN), и нарастване спрямо 2019 г. с 33%;
- 31.12.2021 г. - 79.96 EUR (156.39 BGN), и нарастване спрямо 2020 г. с 146%.

За периода от 2017 до 2021 г. нарастването на цената на квотите е 882,3%.

Текущата цена на квотите от месец март 2022 г. е 148.64 лв.

Значителното нарастване на цената на въглеродните квоти повлиява негативно върху резултатите на Дружеството.

Паричните потоци, свързани с квотите за 2021 г. са 24,952 х. лв. (2020 г.: 14,125 х. лв.), а отчетените разходи в отчета за всеобхватния доход са 22,377 х. лв. (2020 г.: 10,087 х. лв.).

Съгласно утвърдените в ЕС Правила за разпределение на безплатни квоти, количеството безплатни квоти за Неохим АД постепенно ще намаляват във фаза 4 на Европейската схема за търговия с емисии. Промяната във фаза 4, в сравнение с предходния подход за разпределение на безплатните квоти (фаза 3) е, че разпределението на квоти зависи от равнището на дейност на инсталациите, а не от капацитета на същите, т.е намаляване на производството ще рефлектира върху количеството на безплатните квоти. При промени в нивата на активност на инсталациите над 15 % от базовата линия, която е съставена на база исторически данни, количеството безплатни квоти подлежи на промяна. Базовата линия представлява производственото ниво за периода 2014-2018 г. и на база тези стойности се изчисляват отклоненията от 15 %.

Фаза 4 (от 2021-2030 г.) е разделена на два периода от по пет години, при всеки от които ще има отделно разпределение на безплатни квоти. Процесът по разпределение е финализиран и фазата

предвижда годишно стъпаловидно годишно намаление на получаваните безплатни квоти с по 2.2%, при запазване на равнището на дейност на инсталациите в рамките на отклонение от 15%. Безплатното разпределение на квоти за втория период 2026-2030 ще бъде обект на верификация на втора базова линия за периода 2019-2023.

Ръководството на Дружеството е направило приблизителни калкулационни изчисления, които могат да бъдат обобщени, че при нарастване на цената на квотите с 10% спрямо средната покупна цена за 2021 г., влиянието върху разходите би било нарастване с около 2,238 х.лв., съответно финансовият резултат на Дружеството би бил намален със същата сума, респ. при намаление на цената на квотите ефектът би бил обратен.

През 2021 г. Дружеството придобива квотите за въглеродни емисии на средна цена 90.30 лв., докато закупените квоти през 2022 г. са при средна цена 145.60 лв., което представлява ръст от 55.30 лв. (61%) (*Приложение № 41*).

Във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския Парламент и на Съвета е започнала оценка и проверка с помощта на технически критерии с цел установяване на екологичната устойчивост на икономическата дейност на дружеството. Производствата, на които се извършва оценка, са производство на амоняк и производство на азотна киселина, поради отделянето на въглеродни емисии. Предстои извършване на оценка на климатичните рискове и уязвимост и предложения и оценка на решенията за адаптиране. Оценка на климатичните рискове и уязвимост ще бъде съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл. Планирано е оценката да приключи най-късно до края на 2023 г.

По мнение на ръководството не са налице други негативни ценови фактори, които биха могли да окажат влияние върху дейността му и то ще продължи да изпълнява всички свои дейности и планирани обеми.

2.28.2. Изчисление на очаквани кредитни загуби за търговски вземания и парични вземания и еквиваленти.

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (търговски вземания и парични средства и еквиваленти) е област, която изисква използването на сложни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на Дружеството прави редица важни преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

За търговските вземания, вкл. от свързани лица

Дружеството използва матрици за провизии за изчислението на очакваните кредитни загуби от търговските вземания. Процентите на провизиите се базират на дните просрочие за групи от различни клиентски сегменти (портфейли), които имат сходни модели на загуба (тип клиент като сектор).

Всяка матрицата за провизии първоначално се основава на детайлни исторически наблюдения за проценти на несъбираемост на вземанията на Дружеството и движението на вземанията по групи просрочия. Обичайно се използват исторически данни поне за три години спрямо датата на финансовия отчет. Допълнително матрицата се калибрира така, че да коригира исторически установените зависимости за кредитните загуби с прогнозната информация, използвайки и вероятностни сценарии. Например, ако се очаква дадени прогнозни икономически условия да се влошат или подобрят през следващата година, което може да доведе до корелационно увеличение на просрочията в даден клиент, историческите проценти на неизпълнение се коригират. Към всяка отчетна дата наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение се актуализират и се отчитат ефектите от промените в прогнозните оценки.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка. Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на Дружеството и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

За паричните средства

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия „триетапен“ подход за обезценка, определен от МСФО 9. За целта се прилага модел, базиран на публикуваните рейтинги на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използват публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, Дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват по формула за изчисление на очакваните кредитни загуби, като се вземат предвид наличие на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

Ръководството на Дружеството е направило анализ и е установило, че паричните средства и еквиваленти съдържат малка очаквана кредитна загуба и е приело да не я осчетоводява във финансовия отчет.

2.28.3. Признание и оценка на провизии

Квоти за емисии на парникови газове

В края на всеки отчетен период, Дружеството отчита емитирани количества квоти за емисии на парникови газове. В случай на реализиран недостиг на квоти, Дружеството признава провизия за настоящото му задължение за предаване на верифицираните квоти. Провизията се остойностява като количеството на недостига (разлика между безплатно отпуснатите квоти, наличните закупени от Дружеството и реално емитираните газове за докладвания период) на квоти, установено чрез специален формуляр – Докладване на годишните емисии, се оценяват по текущи пазарни цени към датата на отчета за финансовото състояние, а промените в размера на задължението се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Депа за производствени отпадъци

Дружеството признава провизия за закриване на депа за производствени отпадъци и рекултивиране на терена, когато едновременно са налице:

- правно задължение по силата на §4, ал.1 от преходните и заключителни разпоредби към Наредба №6 от 27.08.2013 г. и на чл.14 от Директива 1999/31/ЕС за преустановяване на експлоатацията, закриване и/или привеждане на съществуващите депа за отпадъци и
- план за привеждане на депата в съответствие с нормативните изисквания, одобрен като видове дейности, срокове и прогнозируеми стойности от МОСВ, съгласно изискванията на посочената по-горе наредба.

За определяне на размера на провизията Дружеството назначава лицензирани експерти-еколози, които изготвят прогнозна оценка на разходите по видове дейности, необходими за изпълнение на задължението и издават специален доклад и план-сметка. Сумите, които се очаква, че ще бъдат усвоявани за срок, по-дълъг от една година, се дисконтират. Дисконтовият процент се определя на база среден лихвен процент на получените от дружеството дългосрочни инвестиционни кредити.

2.28.4. Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност. В резултат на извършения годишен преглед е отчетена обезценка на материални запаси, в размер на 331 х.лв. (Приложение № 9).

2.28.5. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани всяка година изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор. (Приложение № 29)

2.28.6. Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

Ръководството прави анализ и оценка за наличие на индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема или преустановяване дейността на Дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време, както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите планове и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, вкл. търговски и производствен опит, осигуряване на позиции на чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

За целта се разработват варианти на прогнози, чрез които се отчитат различните предположения за рискове, несигурности и вероятности за бъдещата реализация на паричните потоци и доходи от тези инвестиции. Всеки от вариантите се анализират внимателно от ръководството и резултатите от тях се претеглят при изчислението на възстановимата стойност на съответната инвестиция.

2.28.7. Обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед за обезценка на дълготрайните материални и нематериалните активи. При прегледа се вземат под внимание фактори свързани с: плановете за използване на съответните активи, физическото им състояние и годност за употреба, влияние на нормативни изисквания, негативно влияние на промени в стопанската среда и други фактори. В резултат на този преглед ръководството прецени дали са налице условия за обезценка и при установяване на такива условия Дружеството отчита разход за обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

В резултат на извършения годишен преглед е отчетена обезценка до 100% на сгради и съоръжения, за които през отчетния период е взето решение, че няма да се използват в дейността на Дружеството, в размер на 349 х.лв., както и обезценка на сграда, която не се използва активно към настоящия момент, в размер на 171 х.лв. (Приложение № 10).

2.28.8. Признаване на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Дружеството е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби.

През предходни отчетни периоди Дружеството е отчитало данъчни загуби, за които не са били признати отсрочени данъчни активи. Ръководството е преценило, че съществува несигурност дали и доколко в рамките на законовия срок за пренасяне на данъчни загуби (5 години), то ще генерира достатъчна облагаема печалба. Поради това е прилаган по-консервативен подход и не са признати активи по отсрочени данъци свързани с данъчни загуби. Също така не са признати активи по отсрочени данъци свързани с обезценка на инвестиции и вземания от дъщерни дружества, тъй като ръководството е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще (Приложение № 18).

Дружеството признава актив по отсрочени данъци във връзка с амортизации и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, доколкото е преценило, че няма законово ограничен срок за обратно проявление на временната разлика и, че в бъдеще ще успее да използва тази временна разлика.

За останалите признавани активи по отсрочени данъци Дружеството прави преглед за обезценка дали не са налице условия за обезценка, доколкото за тях също няма законово ограничен срок за обратно проявление на временната разлика и в бъдеще те ще могат да бъдат приспаднати срещу бъдещи печалби или облагаеми временни разлики.

2.28.9. Свързани с договори за лизинг

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, ръководството на Дружеството прави редица важни преценки.

- налице ли е договор за лизинг, в т.ч. дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използвания актив за съответния срок на договора;
- определяне срока на лизинга
- определяне на диференциалния лихвен процент по договорите за лизинг.

Ръководството е направило анализ на сключените наемни договори и е определило, че са налице 13 договора, които съдържат лизинг, както и, че по тях се прехвърля правото на контрол над

използвания идентифициран актив за съответния срок на договора. Идентифицираните активи по тези договори са:

- нает офис;
- нает магазин;
- нает паркинг;
- наети вагони;
- наети автомобили – седем договора за наем на леки автомобили;
- телескопичен телехендлер – два договора.

При определяне на срока на лизинга ръководството е взело предвид неотменимия период на лизинга, заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване, ако е сигурно, че тя ще бъде упражнена, както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване, ако е достатъчно сигурно, че тя ще бъде упражнена. По отношение на тези опции и вероятността за тяхното упражняване или не, ръководството е взело предвид редица фактори като: важността на наетия актив за дейността на Дружеството, разходи, които биха били свързани с прекратяване на договора и определяне на нов актив за нуждите на предприятието, опита до момента с тези активи и с наемодателите и др.п.

За три от договорите за лизинг (офис, магазин, паркинг) Дружеството е определило, че срокът им е договореният в договора срок – 5 г., доколкото: не е договорена опция за удължаване, налице са възможности за предсрочно прекратяване на договора при неплащане, по взаимно съгласие или др. под., но ръководството преценява, че на този етап не планира предсрочно прекратяване. За един от договорите (вагони) лизинговият срок е преценен от ръководството като двегодишен на база минал опит.

Относно договорите за лизинг на автомобили лизинговият срок е определен на база срокът, посочен в договорите – 60 месеца, като в договорите не е предвидена опция за удължаване.

При настъпване на важно събитие, или съществено изменение в обстоятелствата, които са под контрола на Дружеството и засягат сигурността в упражняването на опциите за удължаване/прекратяване, то прави повторна оценка на срока на договора.

Ръководството е приело за диференциален лихвен процент за договорите за лизинг, лихвен процент определен на база анализа на лихвените условия по получени от Дружеството дългосрочни банкови заеми със срок и условия, близки до тези при договорите за лизинг.

Към датата на всеки отчет ръководството на Дружеството извършва преглед за обезценка на активите с право на ползване. Ако са налице индикатори, че възстановимата стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Приходите от договори с клиенти включват:

	<i>2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>2020</i> <i>BGN '000</i>
Продажби на продукцията в страната	183,214	112,722
Продажби на продукцията извън страната	167,188	106,446
Приходи от продажби на стоки	24	65
Приходи от продажби на услуги	17	17
	350,443	219,250

Продажби на продукцията в страната

	<i>2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>2020</i> <i>BGN '000</i>
Амониев нитрат – ЕО тор	165,368	107,372
Амоняк	16,981	3,755
Амонячна вода	347	303
Амониев хидрогенкарбонат	177	154
Азотна киселина	166	221
НРК ес тор	88	158
Натриев нитрат	32	534
Кислород	29	11
Въглероден диоксид	5	193
Други	21	21
	183,214	112,722

Продажби на продукцията извън страната

	<i>2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>2020</i> <i>BGN '000</i>
Амониев нитрат - ЕО тор	108,200	80,732
Амоняк	55,834	20,603
Амониев хидрогенкарбонат	3,068	3,052
Амонячна вода	86	24
Натриев нитрат	-	2,026
Азотна киселина	-	9
	167,188	106,446

Разпределението на продажбите на продукцията по пазари е както следва:

	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Европейски съюз (в т.ч. България)	248,221	144,529
Европа (в т.ч. Турция)	91,115	66,878
Азия и Африка	11,066	7,761
	350,402	219,168

Информация за основни клиенти

Общите приходи от сделки с най – големите клиенти на Дружеството са както следва:

Клиент	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Клиент 1	156,513	96,154
Клиент 2	47,152	26,270
Клиент 3	15,603	20,263
Клиент 4	15,146	-
Клиент 5	12,190	2,296
Клиент 6	8,703	4,555
Клиент 7	8,669	-
Клиент 8	8,484	3,987
Клиент 9	7,773	10,157
Клиент 10	7,297	-

Приходите за 2021 г. включват приходи в размер на 9,639 х.лв., които са били признати като пасиви по договори с клиенти в началото на отчетната година.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Задълженията за изпълнение са подробно оповестени в Приложение № 2.6.3.

Всички неудовлетворени и/или частично удовлетворени задължения за изпълнение на Дружеството към 31.12.2021 г. са по договори с очакван срок за изпълнение от една година или по-кратко.

Салда по договори с клиенти

	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Вземания по договори с клиенти – трети лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 21</i>)	1,877	1,785
Вземания по договори с клиенти – свързани лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 20</i>)	-	281
Пасиви по договори с клиенти - свързани лица (<i>Приложение № 32</i>)	10,799	9,162
Пасиви по договори с клиенти – трети лица (<i>Приложение № 32</i>)	7,882	477

Вземанията по договори с клиенти – трети лица имат несъществено увеличение , което е в резултат основно на по-високите продажни цени на продукцията в края на отчетния период. Вземанията по договори с клиенти – свързани лица, намаляват основно поради подобрената събираемост на вземанията.

Пасивите по договори с клиенти – свързани лица и трети лица, включват авансово получени плащания от клиенти във връзка с продажби на продукция.

Изменението на пасивите по договори с клиенти през 2021 г. е както следва:

Пасиви по договори с клиенти	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
<i>Салдо на 1 януари (Приложение № 32)</i>	9,639	12,230
Отчетени приходи, които са били признати като пасив по договор	(9,639)	(12,230)
Получени плащания от клиенти (без тези признати като приходи през периода)	18,681	9,639
<i>Салдо на 31 декември</i>	18,681	9,639

Приходите от продажба на услуги в размер на 17 х.лв. представляват предоставени ИТ услуги (31.12.2020 г. – 17 х.лв.).

Приходите от продажба на стоки в размер на 24 х.лв. са основно продажби на торове, препарати и др. (2020 г. – 65 х.лв.).

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

	<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Правителствени финансираня	2,996	442
Приходи от продажба на материали	1,390	1,407
Отчетна стойност на продадени материали	(707)	(485)
<i>Печалба от продажба на материали</i>	683	922
Приходи от продажба на природен газ	1,161	2
Отчетна стойност на продадения природен газ	(1,200)	(3)
<i>Загуба от продажба на природен газ</i>	(39)	(1)
Приходи от продажба на ДМА	378	28
Балансова стойност на продадени ДМА	(177)	(3)
<i>Печалба от продажба на ДМА</i>	201	25
Приходи от продажба на Нетекущи активи, държани за продажба	-	388
Балансова стойност на продадени Нетекущи активи, държани за продажба	-	(386)
<i>Печалба от продажба на Нетекущи активи, държани за продажба</i>	-	2
Приходи от ликвидация на ДМА	411	452
Приходи от наеми	291	290
Транспортни услуги	240	22
Излишъци на активи	224	7
Възстановена обезценка на материални запаси	71	-
Получени застрахователни обезщетения	58	1
Трудова медицина	36	47
Промислени услуги	32	46
Отписани задължения	25	11
Маневрени услуги	23	-
Печалба/(загуба) от курсови разлики	17	(334)
Бонус от мобилен оператор	4	11
Освободена провизия, начислена в предходни периоди	4	-
Приход от намаление на цената на прир.газ за 2019 г.	-	5,275
Възстановена обезценка на предоставени аванси за доставки	-	27
Други	60	227
	5,337	7,472

Правителствените финансираня включват основно:

- Финансиране по „Програма за компенсиране на небитови крайни потребители на електрическа енергия“ в размер на 2,649 х.лв. (2020 г.: няма), признато за периода октомври-декември 2021 г. Програмата е одобрена от правителството на страната, поради скока на цените на енергията, което поставя предизвикателства пред бизнеса, който вече е негативно повлиян от икономическите

последствия от пандемията COVID – 19. Фиксираната сума на компенсацията е 110 лв. за един MWh. Срокът на програмата е от 1 октомври до 30 ноември 2021 г., впоследствие удължен и за м.декември 2021 г.;

- Финансиране за електроенергия в размер на 159 х.лв. (2020 г.: 388 х. лв.) представлява правителствена помощ за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници, за която Дружеството е кандидатствало по Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници. Програмата е приключена към 31.06.2021 г.;

- Финансиране по оперативни програми за обекти, свързани с енергийната ефективност на Дружеството в размер на 37 х. лв. (2020 г.: 37 х. лв.). (Приложение № 30);

Останалата част от финансиранята е свързана с оперативни програми по човешки ресурси.

<i>Печалбата от продажба на материали</i> включва:	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Метален скрап	575	839
Калиев хлорид	40	1
Масло отработено	13	12
Амониев сулфат	-	(13)
Други	55	83
	683	922

Приходи от продажба на природен газ

В хода на текущата оперативна дейност, дружеството извършва покупки и продажба на природен газ, за което има издаден лиценз от Комисия за енергийно и водно регулиране (Приложение №15). Тези сделки имат съпътстващ характер и не се третираат като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

Продадените през 2020 г. активи, държани за продажба представляват сгради (апартаменти, гаражи и мазета) определени през 2019 г. от ръководството за продажба.

Приход през 2020 г. от намаление на цената на природен газ

В началото на месец март 2020 г. е подписан анекс към договора между Булгаргаз ЕАД и ООО Газпром Экспорт, касаещ нов начин на ценообразуване на природния газ, както и възстановяване на суми на Булгаргаз ЕАД със задна дата. Съгласно промяна в Закона за допълнение на Закона за енергетиката от 24.04.2020 г., е приет и одобрен механизъм за възстановяване на надплатени суми за периода от 05.08.2019 г. до 31.03.2020 г. Сумата, която е възстановена на Дружеството за периода от 05.08.2019 г. до 31.12.2019 г., в размер на 5,275 х.лв., е отчетена в текущия финансов резултат за 2020 г. като други доходи от дейността, доколкото касае предходен период. Сумата, която е възстановена на Дружеството за периода от 01.01.2020 г. до 31.03.2020 г., в размер на 9,245 х.лв., е отчетена като намаление на разходите за материали, поради промяна в доставната цена на основната суровина и респ. като намаление на себестойността на готовата продукция (Приложение № 5).

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

<i>Разходите за материали</i> включват:	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Основни суровини и материали	209,300	117,125
Горива и енергия	20,830	13,198
Спомагателни материали	1,027	996
Резервни части	903	723
Други материали	259	170
	232,319	132,212

<i>Основните суровини и материали</i> включват:	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Природен газ	200,545	105,920
Амбалаж	3,905	4,755
Благородни метали	1,392	1,624
Омаслителни	1,058	1,138
Магнезит	937	1,151
Натриева основа	393	417
Диетаноламин	391	-
Сярна киселина	195	188
Катализатори	130	148
Магнезиев карбонат	65	85
Вар негасена	65	76
Антипенител	38	53
Диамониев фосфат	26	30
Калиев хлорид	17	37
Моноамониев фосфат	10	40
Метилдиетаноламин	30	476
Сода калцинирана	-	802
Други суровини и материали	103	185
	209,300	117,125

Поради промяна през 2020 г. на цената на природния газ със задна дата за периода от 01.01.2020 г. до 31.03.2020 г., в намаление на разхода за материали през 2020 г. е отчетена сума в размер на 9,245 х.лв.

Разходите за природен газ през отчетната година нарастват спрямо предходната в размер на 94,625 х. лв., което е свързано основно с: нарастване на цената на природния газ – 94,945 х. лв. и намаляване на количествата потребена газ - 320 х.лв. (2020 г.: намаляват с 55,041 х. лв., което е свързано основно с: намаление от промяна на цената на природния газ - 55,177 х. лв., намаление на цената на природния газ за периода 01.01.2020 г.-31.03.2020 г. съгласно договори с Булгаргаз ЕАД – 9,245 х.лв. и увеличение, поради увеличаване на количества потребена газ - 9,381 х. лв.).

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

<i>Разходите за външни услуги</i> включват:	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Транспорт	6,738	9,487
Ремонт на ДМА	4,309	3,332
Морско навло	1,518	3,828
Охрана	1,200	1,200
Застраховки	1,107	1,202
Обработка на товари	769	884
Пожарна безопасност	718	718
Данъци и такси	570	609
Почистване и озеленяване	410	308
Хамалие и пристанищни разходи	386	546
Абонаментно обслужване и технически контрол	334	538
Консултантски услуги	295	183
Комуникация	190	164
Банкови такси	154	178
Спедиторски услуги	95	26
Реклами	66	15
Оползотворяване/обезвреждане на отпадъци	59	65
Стоков контрол	58	49
Курсове квалификация	16	6
Граждански договори и хонорари	9	42
Лизинг	38	8
Демонтаж на сгради и съоръжения	1	109
Демюрейдж	-	12
Други услуги	297	170
	19,337	23,679

Начислените за 2021 г. разходи за годината за задължителен одит са общо в размер на 143 х. лв., в т.ч. 88 х.лв. във връзка с одит за 2020 г. и 55 х.лв. във връзка с одит за 2021 г. (2020 г.: общо 142 х. лв., в т.ч. 87 х.лв. за одит за 2019 г. и 55 х.лв. във връзка с одит за 2020 г.), договорени процедури съгласно Наредба № Е-РД-04-06 от 28.09.2016 г. за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници за шести ценови период- няма (2020 г.: 3 х.лв., за пети ценови период). Договорената сума за одит за 2021 г. е в размер на 149 х. лв.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

<i>Разходите за персонала</i> включват:	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Възнаграждения	19,573	19,883
Социални осигуровки	4,086	4,169
Предоставена храна на персонала	1,199	1,043
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала (Приложение №29)	272	365
	25,130	25,460

<i>Разходите за възнаграждения</i> включват:	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Текущи възнаграждения	19,702	19,754
(Възстановени)/начислени суми за неизползван платен отпуск	(129)	129
	19,573	19,883

<i>Социалните осигуровки</i> включват:	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Осигуровки	4,116	4,138
(Възстановени)/начислени суми за ДОО за неизползван платен отпуск	(30)	31
	4,086	4,169

8. (НАЧИСЛЕНА)/ ВЪЗСТАНОВЕНА ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НЕТНО

<i>Обезценка на финансови активи, нетно</i>	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Начислени кредитни загуби - свързани лица	(17)	(117)
Възстановени кредитни загуби – свързани лица	139	649
Начислени кредитни загуби – трети лица	(612)	(202)
Възстановени кредитни загуби – трети лица	83	136
	(407)	466

9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

<i>Другите разходи за дейността</i> включват:	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Отписани въглеродни емисии (квоти за вредни газове - т.г.)	22,377	11,557
Провизия за въглеродни емисии (квоти за вредни газове - т.г.) (Приложение № 28)	-	118
Ценова разлика при покупка в текущия период на провизирани квоти за вредни емисии	-	(1,588)
<i>Разходи за въглеродни емисии</i>	22,377	10,087
Обезценка на материални запаси	331	427
Възнаграждение на членове на СД – юридически и физически лица	194	146
Начислени суми свързани с провизии (Приложение № 28)	182	519
Непризнат данъчен кредит по ДДС	29	40
Представителни мероприятия	26	10
Отчетна стойност на продадени стоки	17	25
Липса и брак на материали и продукцията	17	20
Командировки	10	22
Глоби и неустойки по договор за природен газ	1	264
Санкции за замърсяване на околната среда	-	38
Други	11	20
	818	1,531
	23,195	11,618

Разходи за въглеродни емисии

При осъществяване на дейността си Дружеството генерира въглеродни емисии. През 2021 г. цената на емисионните квоти е увеличена спрямо предходните отчетни периоди: от 32.54 EUR (63.64 BGN) към 31.12.2020 г. на 79.96 EUR (156.39 BGN) към 31.12.2021 г. Увеличението в цената на квотите се отразява на себестойността на продукцията.

Към 31.12.2021 г. няма начислена провизия за квоти за въглеродни емисии защото дружеството има наличност от закупени и безплатни квоти над дължимите за годината. Същите ще бъдат използвани за покриване на задължения на дружеството през следващия отчетен период (Приложение №15). Към 31.12.2020 г. цената, по която е оценена провизията е 64.15 лв. за въглеродна квота (на база покупната цена на квотите, с които е закрито задължението)(Приложение №21).

Обезценка на материални запаси

Разходите за обезценка на материални запаси включват обезценка на материали в размер на 331 х.лв. (2020 г.: обезценка на материали в размер на 426 х.лв. и обезценка на готова продукция - 1 х.лв.). През текущия период е отчетен разход за обезценка на спомагателни материали, резервни части и други материали, поради морално и техническо остаряване, които няма да се използват в дейността.

10. ОБЕЗЦЕНКА И ОТПИСВАНЕ НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Обезценката на и отписани нетекущи активи са както следва:

	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Обезценка на дълготрайни материални активи	520	856
Отписани дълготрайни материални активи	63	65
Възстановена обезценка на разходи за придобиване на ДМА	(7)	(46)
	576	875

Към 31.12.2021 г. е направена обезценка на дълготрайни материални активи, които не се използват активно в дейността на дружеството или няма да се ползват. Към 31.12.2020 г. е направена обезценка на дълготрайни материални активи, за които ръководството на Дружеството е взело решение, че същите няма да се използват в неговата дейност.

11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи представляват:

	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Разходи за лихви на активи "право на ползване"	33	21
Разходи за лихви по получени банкови заеми	241	411
Разходи за лихви за наличности по банкови сметки	142	-
	416	432

12. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)

	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	48,727	-
Текущ разход за данък върху печалбата за годината- 10% (2020 г. :10 %)	(4,873)	-
<i>Отсрочени данъци върху печалбата</i>		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	(28)	(556)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	(4,901)	(556)

<i>Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	<u>52,619</u>	<u>15,701</u>
Разход за данък върху печалбата - 10% (2020 г.:10%)	(5,262)	(1,570)
<i>От непризнати суми по данъчна декларация</i>		
Свързани с увеличения – 45 х.лв. (2020 г.: 77 х. лв.)	(4)	(8)
Приспаднати суми в данъчната декларация, за които по-рано не е признаван данъчен актив (данъчни загуби и обезценки)	365	1,022
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход в печалбата за годината	<u>(4,901)</u>	<u>(556)</u>
Ефективна данъчна ставка	<u>9.31%</u>	<u>3.54%</u>

Друг всеобхватен доход

Компонентите на друг всеобхватен доход включват само такива, които няма да бъдат рекласифицирани към печалбата/загубата – ефектите от последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи. Не е отчетен данъчен ефект, доколкото съгласно действащото законодателство данъчен ефект възниква само за сумите, които ефективно се отчитат през финансовия резултат.

13. НЕТНА ПЕЧАЛБА НА АКЦИЯ

	<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Средно претеглен брой акции, на база дни	2,585,964	2,585,964
Печалба за годината (х. лв.)	47,718	15,145
Нетна печалба на акция (лева)	18.45	5.86

14. ИМОТИ, МАШИНИ, ОБОРУДВАНЕ

	<i>Земи и сгради</i>		<i>Машины, съоръжения и оборудване</i>		<i>Транспортни средства</i>		<i>Други</i>		<i>Разходи за придобиване и аванси</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>	<i>BGN</i>
	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>	<i>'000</i>
<i>Отчетна стойност</i>												
Салдо на 1 януари	24,509	24,783	183,524	178,215	9,782	8,698	1,149	1,161	521	3,044	219,485	215,901
Придобити	-	-	-	-	655	1,166	-	-	2,315	3,535	2,970	4,701
Отписани	(256)	(1)	(409)	(692)	(230)	(82)	(17)	(29)	-	-	(912)	(804)
Трансфер към Нетекущи активи, държани за продажба	-	(313)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(313)
Трансфер от разходи за придобиване	-	40	2,014	6,001	-	-	23	17	(2,037)	(6,058)	-	-
Салдо на 31 декември 2021	24,253	24,509	185,129	183,524	10,207	9,782	1,155	1,149	799	521	221,543	219,485
<i>Натрупана амортизация и обезценка</i>												
Салдо на 1 януари	12,434	11,340	127,893	118,893	7,996	7,612	1,101	1,094	15	61	149,439	139,000
Начислена амортизация за годината	685	809	9,026	9,126	535	466	27	34	-	-	10,273	10,435
Начислена обезценка	288	356	232	499	-	-	-	1	-	-	520	856
Трансфер към Нетекущи активи, държани за продажба	-	(71)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(71)
Отписана обезценка	(3)	-	(110)	(56)	-	-	(2)	-	(8)	(46)	(123)	(102)
Отписана амортизация	(67)	-	(244)	(569)	(230)	(82)	(15)	(28)	-	-	(556)	(679)
Салдо на 31 декември 2021	13,337	12,434	136,797	127,893	8,301	7,996	1,111	1,101	7	15	159,553	149,439
<i>Балансова стойност на 31 декември 2021</i>	10,916	12,075	48,332	55,631	1,906	1,786	44	48	792	506	61,990	70,046
<i>Балансова стойност на 1 януари</i>	12,075	13,443	55,631	59,322	1,786	1,086	48	67	506	2,983	70,046	76,901

Към 31 декември 2021 дълготрайните материални активи на Дружеството включват земи на стойност 3,630 х. лв. (31 декември 2020: 3,630 х. лв.) и сгради с балансова стойност 7,286 х. лв. (31 декември 2020: 8,445 х. лв.).

Към 31 декември 2021 в състава на сградите са включени апартаменти, гаражи и мазета, за които ръководството на Дружеството има взето принципно решение за продажба, но няма яснота дали и в рамките на какъв времеви период същите ще могат да бъдат продадени, с балансова стойност в размер на 269 х.лв. (31 декември 2020: 443 х. лв.).

Към 31 декември 2021 в състава на дълготрайните материални активи са включени активи, които са амортизирани напълно, но продължават да се използват в стопанската дейност с отчетна стойност 56,213 х. лв. (31 декември 2020: 50,556 х. лв.).

Към 31 декември 2021 има учредена договорна ипотека на недвижими имоти с балансова стойност 4,460 х. лв. (31 декември 2020: 4,803 х. лв.) и залог на машини и съоръжения с балансова стойност 8,111 х. лв. (31 декември 2020: 9,458 х. лв.) като обезпечение по ползвани банкови кредити (Приложение № 26).

Към 31 декември 2021 г. разходите за придобиване на дълготрайни активи включват предоставени аванси на доставчици в размер на 191 х. лв. (31 декември 2020 г.: 189 х.лв.) и открити проекти за 601 х.лв. (31 декември 2020 г.: 317 х.лв.).

Откритите проекти са както следва:	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Доставка и монтаж на винтов компресор ц.620	201	-
Разходомери, тръбопроводи, спирателна арматура за течен и газообразен амоняк	123	-
Изграждане на система за управление на човешките ресурси на база програмен продукт BORA BUSINESS SUITE	70	70
Модернизация на системата за регулиране на оборотите на турбокомпресор поз. 403 в цех 608	70	22
Подмяна на 2 броя помпени агрегати с магнитен куплунг	46	-
Система за блокировка по осево изместване на компресорите и турбините на КМА2	28	-
Възстановяване на покрив на сграда КБС с идн.21052.1012.52.136	22	-
Кондензна помпа поз.928А	10	-
Подмяна на операторска станция към контролер S7-400 Siemens	-	30
Подмяна на помпа за азотна киселина Н-30/3	-	91
Подмяна на поддържащите системи на катализаторни мрежи на контактен апарат 2	-	28
Дефлегматор	-	66
Други обекти	38	25
Обезценка на разходи за придобиване на ДМА	(7)	(15)
	601	317

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Софтуери и лицензия</i>	<i>Квоти за въглеродни емисии</i>
Отчетна стойност		
Към 1 януари 2020	1,073	-
Придобити	6	11,557
Отписани	-	(11,557)
31 декември 2020	1,079	-
Придобити	23	23,616
Отписани	-	(22,495)
31 декември 2021	1,102	1,121
Натрупана амортизация и обезценка		
Към 1 януари 2020	998	-
Начислена амортизация за годината	43	-
Отписана амортизация	-	-
31 декември 2020	1,041	-
Начислена амортизация	27	-
Отписана амортизация	-	-
31 декември 2021	1,068	-
Балансова стойност към 31 декември 2020	38	-
Балансова стойност към 31 декември 2021, в т.ч.:	34	1,121
Нематериални активи (нетекущи)	34	-
Текущи нематериални активи	-	1,121

Лицензия за търговия с природен газ

През 2021 г. Комисията за енергийно и водно регулиране издава на Дружеството лицензия за търговия с природен газ. Цената на придобиване е в размер на 15 х.лв.

Емисии за парникови газове

През 2021 г. Дружеството е закупило 262 х. квоти емисии на стойност 23,616 х.лв. (2020 г.: 295 х. квоти емисии на стойност 13,482 х.лв.). Към 31.12.2021 г. Дружеството разполага с 7,682 броя непотребени квоти за въглеродни емисии, които дружеството ще използва през 2022 г.

	<i>31.12.2021 BGN '000</i>	<i>31.12.2020 BGN '000</i>
Салдо в началото на годината	-	-
Новопридобити	23,616	13,482
Отписани на текущ разход (Приложение № 9)	(22,377)	(11,557)
Отписани във връзка с провизия (Приложение № 9)	(118)	(1,925)
Салдо в края на годината	1,121	-

16. АКТИВИ „ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ“

Дружеството има неотменими ангажименти по лизингови договори и признава активи „право на ползване“:

	<i>Недвижими имоти</i>	<i>Транспортни средства</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Отчетна стойност			
Салдо на 1 януари 2020 г.	519	1,021	1,540
Увеличения/придобити	-	559	559
Намаления/отписани	-	(50)	(50)
Салдо на 31 декември 2020	519	1,530	2,049
Увеличения/придобити	-	865	865
Намаления/отписани	-	(620)	(620)
Салдо на 31 декември 2021	519	1,775	2,294
Натрупана амортизация			
Салдо на 1 януари 2020 г.	90	424	514
Начислена амортизация за годината	91	445	536
Отписана амортизация	-	(50)	(50)
Салдо на 31 декември 2020	181	819	1,000
Начислена амортизация за годината	97	614	711
Отписана амортизация	-	(620)	(620)
Салдо на 31 декември 2021	278	813	1,091
Балансова стойност на 1 януари 2020 г.	338	711	1,049
Балансова стойност на 31 декември 2021 г.	241	962	1,203

Лизингови дейности на дружеството

Дружеството наема недвижими имоти (офис, магазин и паркинг) и транспортни средства (автомобили и релсови превозни средства). Лизинговите активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

17. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

<i>Име на дружеството</i>	<i>Местонахождение на регистрация</i>	<i>Балансова</i>		<i>Балансова</i>	
		<i>стойност</i>		<i>стойност</i>	
		<i>31.12.2021</i>	<i>% на</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>% на</i>
		<i>BGN '000</i>	<i>участие</i>	<i>BGN '000</i>	<i>участие</i>
Неохим Таръм ООД	Турция	83	99.92	83	99.92
Неохим Протект ЕООД	България	5	100	5	100
		88		88	

- Неохим Таръм ООД, гр. Одрин - Турция - внос, износ и вътрешна търговия на всички видове химически торове. Дата на придобиване – 15 октомври 2012. Дружеството е придобито чрез учредяване. Неохим Таръм ООД е правоприменик на Неохим Гюбре ООД, което е заличено и престава да съществува като е влято в Неохим Таръм ООД на 17.09.2018 г.
- Неохим Протект ЕООД, гр. Димитровград - охрана на имуществото на юридически лица, сгради, помещения и стопански офиси, охрана на физически лица и тяхното имущество и други. Дата на придобиване – 24 април 2002 чрез учредяване.

18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>
	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване, в т.ч. от:	8,219	822	9,178	918
*Преоценка на земя при преминаване по МСФО	46	(5)	46	(5)
*Обезценка на сгради, машини, съоръжения и оборудване	4,696	470	4,289	429
*Обезценка на Разходи за придобиване на ДМА и аванси	7	1	15	1
Обезценка на Нематериални активи	148	15	148	15
Обезценка на материални запаси	2,972	297	2,730	273
Провизия за емисии (квоти за парникови газове)	-	-	118	12
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	565	56	658	66
Начисления за неизплатени доходи на физически и юридически лица	919	92	743	74
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	732	73	558	56
Обезценка на предоставени аванси за доставки	8	1	8	1
Активи право на ползване	80	8	32	3
Начисления за неизползван платен отпуск	96	10	255	25
Провизии за кредитни загуби	857	86	451	45
Общо активи по отсрочени данъци	14,596	1,460	14,879	1,488

Движението в отсрочените данъчни активи е представено по-долу:

<i>Отсрочени данъчни активи/(пасиви)</i>	<i>Салдо на 01 януари 2021</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Салдо на 31 декември 2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	918	(96)	822
Обезценка на Нематериални активи	15	-	15
Провизия за емисии (квоти за парникови газове)	12	(12)	-
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	66	(10)	56
Обезценка на материални запаси	273	24	297
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	56	17	73
Провизия възнаграждение на чужди физически и юридически лица	24	13	37
Начисления за неизползван платен отпуск	25	(15)	10
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	50	5	55
Провизии за кредитни загуби по вземания	45	41	86
Обезценка на предоставени аванси за доставки	1	-	1
Активи право на ползване	3	5	8
Общо данъчни активи	1,488	(28)	1,460

<i>Отсрочени данъчни активи/(пасиви)</i>	<i>Салдо на</i>	<i>Признати в</i>	<i>Салдо на</i>
	<i>01 януари</i>	<i>печалбата</i>	<i>31 декември</i>
	<i>2020</i>	<i>или</i>	<i>2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>загубата за</i>	<i>BGN '000</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>годината</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	1,235	(317)	918
Обезценка на Нематериални активи	15	-	15
Провизия за емисии (квоти за парникови газове)	351	(339)	12
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	66	-	66
Обезценка на материални запаси	269	4	273
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	4	52	56
Провизия възнаграждение на чужди физически и юридически лица	35	(11)	24
Начисления за неизползван платен отпуск	10	15	25
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	25	25	50
Провизии за кредитни загуби по вземания	30	15	45
Обезценка на предоставени аванси за доставки	3	(2)	1
Активи право на ползване	1	2	3
Общо данъчни активи	2,044	(556)	1,488

Не са признати активи по отсрочени данъци върху:

	<i>Временна</i>	<i>Данък</i>	<i>Временна</i>	<i>Данък</i>
	<i>разлика</i>		<i>разлика</i>	
	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Обезценка на инвестиции в и вземания от дъщерни дружества	(18,386)	1,839	(20,754)	2,075
Загуби, подлежащи на приспадане	-	-	(1,286)	129
Общо	(18,386)	1,839	(22,040)	2,204

19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Материали	19,174	19,239
Незавършено производство	6,478	2,969
Готова продукция	5,671	300
Стоки	22	6
Основни материали на път	262	503
	31,607	23,017

Материалите включват:

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Благородни метали	7,055	7,993
Резервни части и лагери	6,047	5,391
Спомагателни материали	2,958	3,442
Основни материали	1,596	1,371
Амбалажни материали	984	668
Катализатори	160	4
Автомобилни гуми	33	35
Други материали	341	335
	19,174	19,239

Основни материали

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Магнезит	417	312
Калиев хлорид	283	455
Омаслител	190	171
Диетаноламин	126	-
Моноамониев фосфат	122	3
Натриева основа	95	28
Калциев карбонат	57	59
Вар негасена	49	23
Химикали катализатори	45	45
Метилдиетаноламин	-	30
Други	212	245
	1,596	1,371

Готова продукция	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Амониев нитрат – ЕО тор	5,577	69
Амониев хидрогенкарбонат	78	204
Амонячна вода	13	18
Натриев нитрат – технически	-	5
Други	3	4
	5,671	300
Незавършено производство	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Амоняк	5,870	2,709
Азотна киселина	391	206
Амониев нитрат – плав	158	12
Други	59	42
	6,478	2,969

Към 31 декември 2021 има учредени залози като обезпечение по ползвани банкови кредити върху следните материални запаси:

- Благородни метали – 7,055 х. лв. (31 декември 2020: 7,993 х. лв.);
- Готова продукция (амониев нитрат) – 5,577 х. лв. (31 декември 2020: 69 х. лв.);
- Незавършено производство (амоняк) – 5,870 х. лв. (31 декември 2020: 2,260 х. лв.).

При прегледа на наличните материални запаси към 31 декември е отчетена обезценка на материали (Приложение № 9).

20. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Вземания по продажби във валута	2,285	2,380
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти във валута</i>	2,285	2,380
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на вземания във валута	(2,285)	(2,109)
<i>в т.ч. провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти във валута</i>	(2,109)	(1,914)
<i>в т.ч. ефект от преоценка на валутни позиции</i>	(176)	(195)
Вземания по продажби в лева	18	149
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти в лева</i>	17	149
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на вземания в лева	(17)	(139)
<i>в т.ч. провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти в лева</i>	(17)	(139)
	1	281

Вземанията от свързани лица са по балансова стойност в лева 1 х.лв. (31.12.2020 г. са по балансова стойност в щатски долари 170 х. щ. д. - 271 х. лв и в лева - 10 х.лв.).

Вземанията от свързани лица по балансова стойност към 31.12.2021 г. включват вземания от основен акционер в размер на 1 х.лв. (31.12.2020 г.: вземания от основен акционер -1 х.лв., вземания от дъщерни дружества – 271 х.лв., вземания от акционер със значително влияние – 9 х.лв.).

Дружеството е определило обичаен период за плащане на вземанията от дъщерни дружества до 270 дни, а с другите свързани лица до 20 дни.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	1	56
от 31 до 90 дни	-	224
	1	280

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	-	-
от 31 до 180 дни	-	-
от 181 до 365 дни	17	1
над 365 дни	2,285	2,248
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(2,302)	(2,248)
	-	1

Моделът за обезценка по МСФО 9 е базиран на признаване на провизии за обезценка на база на „очаквани кредитни загуби“. Дружеството прилага опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби по търговски вземания от свързани лица, като признава очаквани загуби за целия срок на всички вземания.

В таблицата по-долу са представени обобщени данни за натрупаните очаквани кредитни загуби в коректива (провизията) за обезценка по вземания от свързани лица.

31 декември 2021 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год	Общо BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	-	-	-	-	100%	100%	99.96%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	1	-	-	-	17	2,285	2,303
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	-	17	2,285	2,302

31 декември 2020 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год	Общо BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.00%	-	-	-	-	100.00%	88.89%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	280	-	-	-	1	2,248	2,529
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	-	-	2,248	2,248

Движение на коректива (провизията) за обезценка:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби към 1 януари	2,248	2,974
Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	17	117
Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	(139)	(649)
Ефект от преоценка на валутни позиции	176	(194)
Салдо в края на годината	2,302	2,248

21. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
Вземания по продажби от клиенти в чужбина	2,959	2,228
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти от чужбина</i>	2,708	1,991
Провизия за обезценка на очаквани кредитни загуби на вземания от клиенти в чужбина	(852)	(302)
<i>в т.ч. провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти от чужбина</i>	(828)	(293)
<i>Ефект от преоценка на валутни позиции</i>	(24)	(9)
Вземания по продажби от клиенти в страната	75	118
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти от страната</i>	24	98
Провизия за обезценка на очаквани кредитни загуби на вземания от клиенти в страната	(5)	(2)
<i>в т.ч. провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти от страната</i>	(3)	(2)
	<u>2,177</u>	<u>2,042</u>
Предоставени аванси за доставка от страната	2,283	3,862
Обезценка на предоставени аванси за доставка от страната	(7)	(7)
Предоставени аванси за доставка от чужбина	118	677
	<u>4,571</u>	<u>6,574</u>

Търговските вземания и предоставените аванси по видове валути са както следва:

- в лева – 2,350 х.лв. (31.12.2020 г.: 3,972 х. лв.);
- в евро – 2,220 х.лв. (1,134 х. евро), (31.12.2020 г.: 2,579 х.лв. (1,319 х. евро));
- в щатски долари – няма, (31.12.2020 г.: 11 х.лв. (3 х. щ. д.)).
- в рубли – 1 х.лв. (16 х. рубли), (31.12.2020 г.: 12 х.лв. (416 х. рубли)).

Обичайно Дружеството договаря с клиентите изцяло или частично авансово плащане, а в случаите без авансово плащане е определен кредитен период до 90 дни.

Възрастовата структура на непаяемите (редовни) търговски вземания по продажби е както следва:

	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
до 30 дни	2,128	1,933
от 31 до 90 дни	-	20
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(3)	-
	<u>2,125</u>	<u>1,953</u>

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания е както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	37	10
от 31 до 90 дни	14	68
от 91 до 180 дни	5	4
от 181 до 365 дни	-	97
над 365 дни	850	214
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(854)	(304)
	52	89

Моделът за обезценка по МСФО 9 е базиран на признаване на провизии за обезценка на база на „очаквани кредитни загуби“ Дружеството прилага опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби по търговски вземания от клиенти, като признава очаквани загуби за целия срок на всички вземания от клиенти.

В таблицата по-долу са представени обобщени данни за натрупаните очаквани кредитни загуби в коректива (провизията) за обезценка на вземания по продажби от клиенти към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г.

31 декември 2021 година	Редовни	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Общо
		1 до 30 дни	31 до 90 дни	91 до 180 дни	181 до 365 дни	над 1 год	BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.14%	2.70%	14.29%	20.00%	-	100.00%	28.25%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	2,128	37	14	5	-	850	3,034
Очаквана кредитна загуба	3	1	2	1	-	850	857
31 декември 2020 година	Редовни	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Общо
		1 до 30 дни	31 до 90 дни	91 до 180 дни	181 до 365 дни	над 1 год	BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.00%	0.00%	4.41%	0.00%	96.91%	96.73%	12.96%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	1,953	10	68	4	97	214	2,346
Очаквана кредитна загуба	-	-	3	-	94	207	304

<i>Движение на коректива (провизията) за обезценка:</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби към 1 януари, изчислено по МСФО 9	304	247
Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	612	202
Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	(83)	(136)
Ефект от преоценка на валутни позиции	24	(9)
Салдо в края на годината	857	304

Предоставените аванси към 31 декември са текущи и са за покупка на:

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Квоти за въглеродни емисии	1,977	642
Материали	256	3,847
Услуги	161	43
	2,394	4,532

22. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
ДДС за възстановяване	2,796	-
Платени депозити и гаранции	786	401
Предплатени разходи	600	599
Вземания по оперативна програма	51	26
Съдебни и присъдени вземания	11	11
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(1)	(1)
Други	25	13
	4,268	1,049

Предплатените разходи се състоят от:

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Застраховки	506	513
Финансови разходи	37	46
Абонаменти	42	39
Други	15	1
	<u>600</u>	<u>599</u>

Предплатените финансови разходи представляват еднократна комисионна по разрешена краткосрочна кредитна линия по револвиращ кредит в размер на до 30,000 х.лв. Към 31.12.2021 г. Дружеството няма задължения по краткосрочни банкови заеми (Приложение №31).

Основните суми включени като платени депозити представляват преведени парични суми за гарантиране на плащания към доставчици в размер на 761 х.лв. съгласно договори за:

- покупка и продажба на природен газ за балансиране – 170 х.лв. (31.12.2020 г.: 170 х.лв.);
- достъп и пренос на природен газ – 290 х.лв. (31.12.2020 г.: 120 х.лв.);
- работа на организиран борсов пазар – 80 х.лв. (31.12.2020 г.: 80 х.лв.);
- достъп и пренос на електрическа енергия – 221 х.лв. (31.12.2020 г.: няма).

23. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Разплащателни сметки	71,135	17,474
Парични средства в каса	20	16
Парични средства и парични еквиваленти посочени в отчета за паричните потоци	<u>71,155</u>	<u>17,490</u>

Наличните към 31.12.2021 г. парични средства са по сметки на Дружеството в следните банки: УниКредит Булбанк АД, Централна кооперативна банка АД и ОББ АД.

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 49,880 х.лв. (31.12.2020 г.: 11,540 х.лв.), в евро – 20,947 х.лв. (31.12.2020 г.: 2,490 х. лв.) и в щатски долари – 308 х.лв. (31.12.2020 г.: 3,444 х.лв.). Паричните средства в каса са само в лева.

В резултат на направените анализи и приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че обезценката на паричните средства и еквиваленти би била минимална. Поради това Дружеството не е признало провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби както към 31.12.2021 г., така и към 31.12.2020 г.

24. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Като Нетекущи активи, държани за продажба Дружеството отчита сгради (апартаменти, гаражи и мезета), за които през 2019 г. е взето решение от Съвета на директорите да бъдат продадени и, за които продажбата е преценена с висока степен на вероятност в рамките на една година.

	<i>Сгради</i> 2021 <i>BGN '000</i>	<i>Сгради</i> 2020 <i>BGN '000</i>
Отчетна стойност		
Салдо на 1 януари	-	169
Трансфер от Имоти, машини и оборудване	-	313
Продадени активи	-	(482)
Салдо на 31 декември	-	-
Натрупана амортизация		
Салдо на 1 януари	-	25
Трансфер от Имоти, машини и оборудване	-	71
Отписана амортизация на продадени активи	-	(75)
Отписана обезценка	-	(21)
Салдо на 31 декември	-	-
Балансова стойност на 1 януари	-	-
Балансова стойност на 31 декември	-	-

25. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Основен акционерен капитал

Към 31 декември 2021 регистрираният акционерен капитал на Неохим АД възлиза на 2,654 х. лв., разпределен в 2,654,358 обикновени поименни акции с право на глас, получаване на дивидент и ликвидационен дял с номинална стойност на акция 1 лв.

Обратно изкупените собствени акции са 68,394 броя в размер на 3,575 х. лв. (31 декември 2020: 68,394 бр. – 3,575 х. лв.).

Законовите резерви (фонд Резервен) са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на Дружеството.

Компонентът от преизчисление на задължение към персонала при пенсиониране е формиран във връзка с изискванията на МСС 19 (Приложение № 2.19).

Собственият капитал е значителен по размер – 140,967 х.лв. и надвишава задълженията на Дружеството, които са общо в размер на 36,574 х.лв. Дружеството погасява редовно своите задължения и няма просрочени такива към датата на баланса. То има добри взаимоотношения с банките-кредитори, спазва договорените кредитни условия, като при необходимост от краткосрочно финансиране ползва банков овърдрафт. По мнение на ръководството не са налице негативни фактори, които биха могли да окажат влияние върху дейността на Дружеството, извън посочените в Приложение №2.28.

26. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Дългосрочни задължения по банков заеми		
Банкови заеми	865	2,756
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	-	-
	<u>865</u>	<u>2,756</u>
Краткосрочна част на дългосрочни банков заеми		
Банкови заеми	1,893	2,632
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	(10)	(20)
	<u>1,883</u>	<u>2,612</u>
Общо задължения по лихвени заеми	<u>2,748</u>	<u>5,368</u>

Условията, при които са отпуснати заемите са както следва:

<i>Заем</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>Договорена</i>	<i>Падеж</i>	<i>Годишен лихвен процент</i>
	<i>х. лв.</i>	<i>х. лв.</i>	<i>сума във</i>		
			<i>валута</i>		
1	2,013	3,161	3,460 х. лв	20.09.2023	ОДИ* плюс 1.90% минимум 1.90%
2	735	2,207	5,900 х. лв	20.06.2022	ОДИ* плюс 1.90% минимум 1.90%
	<u>2,748</u>	<u>5,368</u>			

*ОДИ – Среднен депозитен индекс

Средствата са отпуснати основно за ремонти и обновяване на производствените инсталации за амоняк и за изграждане на обект „Покрита площ за временно съхранение на химични продукти, опаковани минерални торове и товаро-разтоварни дейности“ в Дружеството.

Равнение на движението на пасивите, произтичащи от финансовата дейност

Таблицата по-долу представя промените в пасивите от финансовата дейност, като представя както паричните, така и непаричните промени. Пасивите, произтичащи от финансовата дейност, са тези, за които паричните потоци са, или бъдещите парични потоци ще бъдат, класифицирани в отчета за парични потоци на Дружеството като парични потоци от финансова дейност.

	01.01.2021	Промени в парични потоци от финансова дейност	Непарични промени Нови задълж. по дог. за лизинг и нач. за дивиденди	Други промени	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми, в т.ч. краткосрочни (Приложение № 26, 31)	5,368	(2,628)	-	8	2,748
Лизинг (Приложение № 27)	1,072	(705)	848	29	1,244
Дивиденди (Приложение № 37)	71	(1,014)	1,035	(23)	69
Финансиране (Приложение № 30)	75	-	(37)	-	38
	6,586	(4,347)	1,846	14	4,099

	01.01.2020	Промени в парични потоци от финансова дейност	Непарични промени - нови задълж. по дог. за лизинг	Други промени	31.12.2020
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми, в т.ч. краткосрочни (Приложение № 26; 31)	20,360	(15,033)	-	41	5,368
Лизинг (Приложение № 27)	1,022	(530)	559	21	1,072
Дивиденди (Приложение № 37)	72	(1)	-	-	71
Финансиране (Приложение № 30)	112	-	(37)	-	75
	21,566	(15,564)	522	62	6,586

Дългосрочните и краткосрочни заеми (Приложение № 26 и 31) са обезпечени със следните активи, собственост на Дружеството:

- недвижими имоти с балансова стойност 4,460 х. лв. (31 декември 2020: 4,803 х. лв.) (Приложение №14);
- оборудване с балансова стойност 8,111 х. лв. (31 декември 2020: 9,458 х. лв.)

- (Приложение № 14);
- благородни метали с балансова стойност 7,055 х. лв. (31 декември 2020: 7,993 х. лв.) (Приложение № 19);
 - готова продукция – амониев нитрат с балансова стойност 5,577 х. лв. (31 декември 2020: 69 х. лв.) (Приложение № 19);
 - незавършено производство – амоняк с балансова стойност 5,870 х. лв. (31 декември 2020: 2,260 х. лв.) (Приложение № 19);
 - постъпления от бъдещи вземания по сключени договори за продажба на стойност до 60,000 х. лв. (31 декември 2020: 60,000 х. лв.).

27. ЛИЗИНГ

В отчета за финансовото състояние правата за ползване на автомобили, недвижими имоти и релсови превозни средства са представени към статията Активи „право на ползване“ (Приложение № 16).

<i>Задължения по лизинг</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Текущи	769	475
Нетекущи	475	597
	<u>1,244</u>	<u>1,072</u>

<i>Матуритетна структура</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Година 1	789	496
Година 2	316	410
Година 3	100	120
Година 4	58	82
Година 5	11	-
	<u>1,274</u>	<u>1,108</u>

Дружеството не е изправено пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Всички лизингови задължения са деноминирани в лева.

Дружеството има задължение по лизингови договори към свързано лице – акционер, в размер на 258 х.лв., в т.ч. 164 х.лв. нетекущи и 94 х.лв. текущи (31 декември 2020: 335 х.лв., в т.ч. 249 х.лв. нетекущи и 86 х.лв. текущи.).

Разходи, признати в отчета за всеобхватния доход

	<i>Приложения</i>	<i>2021</i> <i>BGN'000</i>	<i>2020</i> <i>BGN'000</i>
Разходи за амортизации на активи „право на ползване“ (МСФО 16)	<i>16</i>	711	536
Разходи за лихви за задълженията по лизинг – МСФО 16 (включени във финансовите разходи)	<i>11</i>	33	21
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори (включени в разходи за външни услуги) – МСФО 16	<i>6</i>	38	8
Приходи от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество	<i>4</i>	291	290

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2021 г. е в размер на 743 х. лв. (2020 г.: 538 х.лв.) , в т. ч. по лизинги, свързани с активи с право на ползване – 705 х.лв. (2020 г.: 530 х.лв.) и по краткосрочни лизингови договори - 38 х. лв.(2020 г.: 8 х.лв.).

Лизингови дейности на дружеството и начин на тяхното отчитане

Лизингополучател

Дружеството наема недвижими имоти (офис, магазин и паркинг) и транспортни средства (автомобили и релсови превозни средства). Договорите за наем се сключват за различни срокове - от две до пет години. Договорите за лизинги се договарят на индивидуална база и съдържат значителен на брой условия и клаузи. Договорите за лизинг не съдържат задължителни показатели и съотношения. Лизинговите основни активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

Опции за удължаване и опции за прекратяване

Сключените от Дружеството договори не съдържат опции за удължаване на договорите. Повечето от лизингите са договорени за срок от 5 години и съдържат само клаузи относно възможности за предсрочно прекратяване (например поради неплащане, по взаимно съгласие и др.п.). Доколкото Дружеството е направило преценка, че няма намерение да прекратява предсрочно договорите, то е приело като срок договореният такъв. Изключение е лизингът, свързан с използването под наем на вагони, който се предоговаря ежегодно. Възприетият от дружеството срок е 2 години на база минал опит (Приложение №2.28).

Краткосрочни лизингови договори

Дружеството се възползва от освобождаване от изискването за признаване по стандарта за краткосрочни лизингови договори (договори, чийто срок е до 12 месеца, включително от датата на стартиране на лизинга, без право за придобиването им).

Лизингодател

Дружеството има сключени договори за наем като лизингодател за отдаване под наем на помещения, апартаменти и инвентар. Договорите са с остатъчен срок от 1 до 7 години, като очакваните плащания по договори за наем, по които Дружеството е лизингодател са както следва:

31 декември 2021	до 1 г.	1-3 г.	3-7 г.	Общо
Очаквани плащания	<u>215</u>	<u>425</u>	<u>456</u>	<u>1,096</u>
31 декември 2020	до 1 г.	1-3 г.	3-7 г.	Общо
Очаквани плащания	<u>276</u>	<u>450</u>	<u>604</u>	<u>1,330</u>

28. ПРОВИЗИИ

	<i>Провизия за въглеродни емисии</i>		<i>Провизия за рекултивация</i>		<i>Общо</i>	
	<i>31.12.2021 BGN '000</i>	<i>31.12.2020 BGN '000</i>	<i>31.12.2021 BGN '000</i>	<i>31.12.2020 BGN '000</i>	<i>31.12.2021 BGN '000</i>	<i>31.12.2020 BGN '000</i>
Салдо 1 януари	118	3,513	559	42	677	3,555
Начислени	-	118	182	519	182	637
Освободени	(118)	(3,513)	(9)	(2)	(127)	(3,515)
Салдо в края на периода	-	118	732	559	732	677
<i>в т.ч. дългосрочна част</i>	-	-	725	553	725	553
<i>в т.ч. краткосрочна част</i>	-	118	7	6	7	124

Провизиите включват:

- провизии за рекултивация включва:
 - провизия по задължение за привеждането в съответствие /закриване/ на депа за отпадъци и за рекултивация и мониторинг на тези закрити депа. Провизията за ползвани депа от Дружеството в предходни периоди (основно разходи за мониторинг), определена на база експертна оценка за размера на очакваните разходи по изпълнение на задължението, е в размер на 55 х. лв., а настоящата стойност към 31.12.2021 г., по която същата е представена в отчета за финансовото състояние е в размер на 42 х. лв (31.12.2020 г.: 41 х.лв).

- провизия за закриване и рекултивация на ново „Депо за опасни и производствени неопасни твърди отпадъци на територията на „Неохим“ АД, което Дружеството ползва от 2020 г. Стойността на провизията, за размера на очакваните разходи по изпълнение на задължението за ново депо, е определена на база експертна оценка и е в размер на 1,013 х. лв., а настоящата стойност, по която същата е представена в отчета за финансовото състояние към 31.12.2021 г. е в размер на 690 х. лв. (31.12.2020 г.: 518 х.лв.). Съгласно изготвения план съществената част от изходящите парични потоци ще бъдат направени през 2030 и 2045 г., съответно 259 х.лв. и 269 х.лв.
- Настоящата стойност на провизията за всички депа е изчислена на база сегашната стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирана с лихвен процент 2.03%.
- към 31.12.2021 г. няма провизия по задължение към МОСВ за въглеродни емисии защото дружеството разполага с налични непотребени квоти за въглеродни емисии и съответно няма задължение за покриване на въглеродни емисии (Приложение №15)(31 декември 2020: провизия в размер на 118 х.лв.);

Други дългосрочни вземания

Като други дългосрочни вземания Дружеството отчита преведени през 2021 г. 41 х.лв. по открита сметка за чужди средства от РИОСВ Хасково (2020 г.: 18 х.лв.). Преводите (отчисленията) са във връзка със започването през 2020 г. на експлоатацията на „Депо за опасни и производствени неопасни твърди отпадъци на територията на Неохим АД. Превежданите суми представляват обезпечения, които са съгласно изискванията на “Наредба №7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци“ и ще бъдат използвани от Дружеството при извършването на дейностите по рекултивация и мониторинг.

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател 10 години през последните 20 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 2.19).

За определяне на тези задължения Дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	2,573	2,506
Разход за лихви	5	9
Разход за текущ стаж	297	325
Нетна актюерска (печалба)/загуба призната за периода	(30)	31
Плащания през годината	(366)	(367)
Ефекти от последващи оценки за годината в т.ч.:	(154)	69
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	(53)	28
<i>Актюерски (печалби)/загуби от корекции дължащи се на действителния опит</i>	(101)	41
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 31 декември	2,325	2,573

Начислени суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са:

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Разход за текущ стаж	297	325
Разход за лихви	5	9
Нетна актюерска (печалба)/загуба, призната за годината	(30)	31
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата	272	365
Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения	(53)	28
Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на действителния опит	(101)	41
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход	(154)	69
Общо	118	434

Актюерските (печалби)/загуби са измененията в настоящата стойност на задълженията за изплащане на дефинирани доходи, в резултат на:

- произлезлите от опита и действителните корекции са довели до актюерска печалба за 2021 г. в размер на 101 х.лв. Въздействието от промените в самите актюерски предположения – промяна на дисконтовия процент е с ефект печалба в размер на 53 х. лв. Промяната се дължи на увеличението на лихвите по дългосрочните ДЦК в България (с 10 годишен матуритет) към момента на изготвяне на оценката.

При определяне на настоящата стойност към 31 декември 2021 г. са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – използвани са биометрични таблици по чл.6, ал.2 от Наредба №19 за смъртост, съгласно Решение №919-ПОД от 16.12.2020 г. на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Осигурителен надзор“;
- темп на текучество – между 0 % до 23 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи.
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 0.50 \%$ (2020: $i = 0.20 \%$) . Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10- годишен матуритет.
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размери по години както следва:
 - 2022 - 20% спрямо нивото от 2021;
 - 2023 - 10% спрямо нивото от 2022;
 - 2024 - 5% спрямо нивото от 2023;
 - 2025 - 5% спрямо нивото от 2024;
 - 2026 - 5% спрямо нивото от 2025.

Предположението в предходна година е било както следва:

- 2021 - 5% спрямо нивото от 2020;
- 2022 - 5% спрямо нивото от 2021;
- 2023 - 5% спрямо нивото от 2022;
- 2024 - 5% спрямо нивото от 2023;
- 2025 - 5% спрямо нивото от 2024.

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на Дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на Дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, Дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател;
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите, дисконтовия фактор и текучество, върху сумата на сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

	<i>2021 година</i>		<i>2020 година</i>	
	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	174	(157)	191	(172)
Изменение на дисконтовия фактор	(162)	184	(178)	203
Изменение в текуществото	(155)	164	(170)	182

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите, дисконтовия фактор и текучество, върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви, са оценени както следва:

	<i>2021 година</i>		<i>2020 година</i>	
	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	38	(34)	17	(15)
Изменение на дисконтовата норма	9	(10)	13	(15)
Изменение в текуществото	(31)	33	(12)	13

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи е 8.17 години (31.12.2020 г.: 8.08 години).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите 5 години, дисконтирано е 667 х.лв., в т.ч. за 2022 г. е 93 х.лв.

30. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Полученото финансиране е по оперативни програми за обекти, свързани с енергийната ефективност на Дружеството и е на стойност 476 х. лв. (31 декември 2020 г. – 476 х. лв.). Признатият приход от финансираня до 31 декември 2021 г. - 438 х. лв. и финансираня, които ще бъдат признати като приход през следващи отчетни периоди - 38 х. лв.

	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
До 1 година (краткосрочна част) (Приложение № 37)	21	37
Над 1 година (дългосрочна част)	17	38
	38	75

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на отчета за финансовото състояние и е представена в Други текущи задължения (Приложение № 37).

31. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Дружеството има разрешена кредитна линия по револвиращ кредит в размер на до 30,000 х.лв., със срок до 20.04.2022 г., при лихвен процент – ОДИ (осреднен депозитен индекс) плюс 1.77 пункта годишно, минимум – 1.90%.

Предоставеното обезпечение по заемите е оповестено в Приложение № 26.

Към 31.12.2021 г. и 31.12.2020 г. Дружеството няма задължение по този заем.

32. ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
Пасиви по договори с клиенти (свързани лица)	10,799	9,162
Пасиви по договори с клиенти от страната (други)	33	55
Пасиви по договори с клиенти от чужбина във валута	7,849	422
	18,681	9,639

Пасивите по договори с клиенти от страната и чужбина са основно за доставка на готова продукция.

Пасивите по договори с клиенти свързани лица са от основен акционер със значително влияние в размер на 10,790 х.лв., (31 декември 2020 г. – 7,435 х.лв.), дъщерни дружества на основен акционер със значително влияние в размер на 7 х.лв. (31 декември 2020 г. – 1,725 х.лв.) и дъщерно дружество – 2 х.лв. (31 декември 2020 г. – 2 х.лв.).

33. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Доставчици от страната	6,071	2,814
Доставчици от чужбина	186	925
	<u>6,257</u>	<u>3,739</u>

Задълженията към доставчици са текущи и безлихвени. Задълженията в лева са в размер на 6,071 х.лв. (31.12.2020 г.: 2,814 х.лв.), в евро са 186 х.лв. (31.12.2020 г.: 923 х.лв.), в унгарски форинти - няма (31.12.2020 г. 2 х.лв.).

Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Съгласно условията за доставка на природен газ от Булгаргаз ЕАД, Дружеството следва да заплаща текущите доставки авансово по заявка и доплащане в рамките на 12 дни. След тази дата Булгаргаз ЕАД начислява законна лихва.

34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия в размер на 132 х.лв. (31 декември 2020 г.: 247 х.лв.) са за доставени материали, горива и услуги. Те са в лева, текущи и безлихвени. Дружеството няма просрочени търговски задължения към свързани лица. Задълженията са към дъщерно дружество (120 х.лв.) и основен акционер (12 х.лв.).

Дружеството има задължение по лизингови договори към свързано лице – акционер, посочено в Приложение № 27 и 40.

35. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към персонала в т.ч.:	1,373	1,319
<i>Текущи задължения</i>	1,295	1,112
<i>Начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	78	207
Задължения по социалното осигуряване в т.ч.:	664	742
<i>Текущи задължения</i>	646	694
<i>Начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	18	48
	<u>2,037</u>	<u>2,061</u>

36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
Корпоративен данък	873	-
Задължение за данък по ЗДДФЛ	197	316
ДДС	-	48
Други	30	30
	1,100	394

Задълженията за данъци са текущи.

До датата на издаване на този отчет в Дружеството са извършени ревизии и проверки, както следва:

- ДДС – до 30 юни 2013;
- Корпоративен данък – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.194,195 от ЗКПО (данък при източника) – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.204 от ЗКПО (данък върху разходите) – до 31 декември 2012;
- Национален осигурителен институт – до 31 март 2009;
- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на природен газ – до 29 февруари 2016;
- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на ел.енергия – до 5 юни 2016.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

37. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Другите текущи задължения</i> включват:	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
Получени гаранции	382	386
Задължения по възнаграждения на чуждестранни и местни лица	371	255
Задължения за такса водоползване	107	153
Задължение за дивидент	69	71
Удръжки от работните заплати	78	70
Получени депозити от клиенти	69	59
Правителствени финансираня (Приложение № 30)	21	37
Други задължения	204	170
	1,301	1,201

Получените гаранции в размер на 382 х.лв. (31 декември 2020 г.: 386 х.лв.) представляват гаранции от членовете на Съвета на директорите, както за извършени строително-монтажни работи, за амбалаж и други.

Към 31.12.2021 г. няма **други дългосрочни задължения** (31 декември 2020 г.: 1 х. лв.).

38. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Обезпечения по договори

Дружеството има предоставени обезпечения по два сключени договора за банкови заеми с УниКредит Булбанк, оповестени в Приложение №26.

Активи на отговорно пазене

Към 31 декември 2021 г. Дружеството съхранява материални запаси на отговорно пазене, в складовете на контрагент транспортна компания, в размер на 270 х.лв.

39. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на Дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на Дружеството.

Структурата на финансовите активи и пасиви към 31.12.2021 г. е както следва:

Финансови активи по амортизирана стойност	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Парични средства и парични еквиваленти	71,155	17,490
Кредити и вземания, в т.ч.:	3,025	2,742
Вземания от свързани лица (Приложение № 20)	1	281
Търговски и други вземания (Приложение № 21 и 22)	3,024	2,461
Дългосрочни капиталови инвестиции	2	2
	74,182	20,234

<i>Финансови пасиви по амортизирана стойност</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови пасиви по амортизирана стойност, в т.ч.:	10,785	10,942
<i>Краткосрочни и дългосрочни заеми</i>	2,748	5,368
<i>(Приложение № 26 и 31)</i>		
<i>Задължения по лизинг (Приложение 27)</i>	1,244	1,072
<i>Търговски и други задължения (Приложение № 33, 34 и 37)</i>	6,793	4,502

Провизиите за обезценка за кредитни загуби, свързани с финансови активи, признати в отчета за всеобхватния доход за 2021 г. и за 2020 г., са както следва:

<i>Движение на коректива (провизията) за обезценка:</i>	2021	2020
	BGN'000	BGN'000
Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби на 1 януари	2,552	3,221
Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	629	319
Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	(222)	(785)
Ефект от преоценка на валутни позиции	200	(203)
Салдо в края на годината	3,159	2,552

Пазарен риск

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност обичайно при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на валутен риск спрямо щатския долар. Към 31.12.2021 г. около 0,42% (31.12.2020 г.: около 18%) от финансовите активи на Дружеството се формират от активи в щатски долари, като вземанията по износ на продукция, договорена в щатски долари е 0% (31.12.2020 г.: 1%). Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви.

Валутен структурен анализ

31 декември 2021	в евро	в щ.д.	в друга валута	в лева	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	20,947	308	-	49,900	71,155
Кредити и вземания	2,106	-	1	918	3,025
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	-	2	2
	23,053	308	1	50,820	74,182
Финансови пасиви					
Финансови пасиви по амортизирана стойност	185	-	-	10,600	10,785
31 декември 2020					
	в евро	в щ.д.	във форинти	в лева	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	2,490	3,444	-	11,556	17,490
Кредити и вземания	1,914	282	-	546	2,742
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	-	2	2
	4,404	3,726	-	12,104	20,234
Финансови пасиви					
Финансови пасиви по амортизирана стойност	923	-	2	10,017	10,942

Анализ на валутната чувствителност

Риск за Дружеството е експозиция към щатския долар. Ефектът от валутната чувствителност при 10% увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

При увеличение с 10% на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Дружеството (след облагане) би бил увеличение с 28 х. лв. (2020 г.: крайният ефект върху печалбата би бил увеличение с 336 х. лв.) поради влиянието на паричните средства в

щатски долари и валутните вземания от клиенти. Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата (загубата) на Дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ, изготвен на база балансовата структура на валутните активи и пасиви, отразява валутната чувствителност на Дружеството през съответния период на отчетна година.

Ценови риск

Ценови риск на природния газ

Дружеството е изложено на ценови риск от негативни промени в цените на основната суровина за производство – природен газ, доколкото цена на тази суровина е под влияние както на цените на международните пазари, така и на конкретните договорености на основния доставчик на природен газ за Дружеството с доставчиците на природен газ за България. С оглед осигуряване на равнопоставеността на всички клиенти на природен газ, основният доставчик на Дружеството (с дял в доставките от над 95%) през 2021 г. прилага единен подход при ценообразуването за клиентите на регулирания и свободния пазар.

Дружеството не е изложено на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

Ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии

Дружеството е изложено и на ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии (Приложение 2.28.1.2).

Кредитен риск

Основните финансови активи на Дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и други вземания.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират текущо и стриктно от Дирекция Продажби съгласно установената кредитна политика на Дружеството. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, спазването на договорените кредитни срокове за плащане, получените постъпления, както и се следят вземанията, които не са погасени в срок.

Обичайна политика на Дружеството е да договаря авансови плащания, вкл. и до 100 % за някои от основните му клиенти, което намалява кредитния риск. За останалите продажби стремежът е да се договарят кратки периоди на плащане обичайно в рамките от 10 до 20 дни.

Дружеството осъществява основната част от продажбите си чрез дистрибутори, в т.ч.:

- За вътрешен пазар – двама дистрибутори: Дистрибутор 1 – 85%, Дистрибутор 2 - 5%
Обичайната практика е да се договаря предварително заплащане на 100 % от стойността на сделката;
- През 2021, 60 % от износа на Дружеството се осъществява от основни клиенти:
Клиент 1 – 28%, Клиент 2 – 7%, от Клиент от 3 до Клиент 6 по 5%, и Клиент 7 – 4%.

Ръководството на Дружеството текущо следи и анализира търговската практика с основните дистрибутори и клиенти. На основата на опита (Приложение №20) като по-рискови са определени продажбите на Неохим Таръм ООД, Турция, поради специфичния пазар в тази страна вземанията са обект на специално текущо внимание и оценка.

Дружеството е избрало и прилага опростен подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на търговските вземания, който се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби. Търговските вземания са групирани в две групи клиенти – дъщерни дружества от чужбина и всички останали, което е наложено от специфичните пазарни условия, при които оперират дъщерните дружества в чужбина (Турция).

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и кредитен рейтинг и ликвидна стабилност. Допълнително кредитната експозиция в банки текущо се следи и анализира с цел ефективно използване на паричните средства.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg и референтните публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), отговарящи на рейтинга на съответната банка. Ръководството следи текущо промяната на рейтинга на съответната банка, за да оценява наличието на завишен кредитен риск и текущото управление на входящите и изходящи парични потоци и разпределението на наличностите по банкови сметки и банки.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матурирещите граници на активите и пасивите на Дружеството. Един от основните източници за финансиране на дейността на Дружеството, в случай на необходимост, е ползването на привлечени средства – банкови кредити.

Матурирещ анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Дружеството към датата на отчета за финансовото състояние, групирани по остатъчен матурирещ, определен спрямо договорения матурирещ и парични потоци. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането респективно задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2021	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Общо
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по амортизирана стойност	6,698	580	857	1,370	1,186	169	10,860

31 декември 2020	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Общо
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по амортизирана стойност	4,277	545	804	2,101	2,325	1,074	11,126

Финансовите пасиви по амортизирана стойност към 31 декември 2020 падежиращи до един месец представляват търговски задължения и задължения по краткосрочна част на инвестиционни и револвиращ банкови заеми. Към 31 декември 2021 г. дружеството няма задължения по револвиращ банков заем (Приложение № 31).

Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло Дружеството няма значителни лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и еквиваленти. През последните няколко отчетни периода банките не плащат/или дори събират лихви върху паричните наличности. Дружеството е платило лихви (такси) за парични наличности през отчетния период в размер на 142 х. лв. Приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Концентрацията на лихвен риск при Дружеството е при неговите дългосрочни и краткосрочни заеми. Те са обичайно с променлив лихвен процент, който поставя в зависимост от лихвения риск паричните му потоци.

Дружеството управлява своя риск на паричните потоци спрямо лихвените равнища като при сключване на договорите за ползване на банкови кредити се стреми да договаря лихвен процент, избирайки най-изгодните условия, предлагани на банковия пазар.

Лихвен анализ

31 декември 2021	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
Финансови активи				
Парични средства и парични еквиваленти	20	71,135	-	71,155
Кредити и вземания	3,025	-	-	3,025
Инвестиции на разположение и за продажба	2	-	-	2
	3,047	71,135	-	74,182
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	6,793	2,748	1,244	10,785

31 декември 2020	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
<i>Финансови активи</i>				
Парични средства и парични еквиваленти	16	17,474	-	17,490
Кредити и вземания	2,742	-	-	2,742
Инвестиции на разположение и за продажба	2	-	-	2
	2,760	17,474	-	20,234
<i>Финансови пасиви</i>				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	4,502	5,368	1,072	10,942

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции, алтернативно финансиране. На база тези сценарии се измерва и ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове на лихвения процент.

Таблицата по-долу показва чувствителността на Дружеството при увеличение с 0.5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

31 декември 2021	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
<i>Финансови активи</i>				
Лева	-	0.5	-	-
<i>Финансови пасиви</i>				
Евро	-	0.5	-	-
Лева	2,748	0.5	(12)	(12)
	2,748		(12)	(12)

31 декември 2020	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
<i>Финансови активи</i>				
Лева	-	0.5	-	-
<i>Финансови пасиви</i>				
Евро	-	0.5	-	-
Лева	5,368	0.5	(24)	(24)
	5,368		(24)	(24)

При намаление с 0.5 % крайният ефект върху печалбата на Дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението. В таблицата по – горе не са включени паричните средства и парични еквиваленти, за които ефектът от увеличение или намаление на плаващия лихвен процент би бил незначителен.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите по капитала.

И към двата отчетни периода Дружеството разполага с парични средства, които надхвърлят значително дълговия капитал. Дълговият капитал включва заемите от банки и задълженията по лизинг и към 31.12.2021 г. е в размер на 3,992 х. лв. при налични парични средства в размер на 71,155 х. лв. (31.12.2020 г.: дългов капитал 6,440 х. лв. при налични парични средства в размер на 17,490 х. лв.). Поради това и за двата периода нетният дългов капитал (разликата между дълговия капитал и паричните средства и еквиваленти) е отрицателна величина и отразява пълно покритие на дълговия капитал от наличните на разположение парични средства.

Съотношения:

<i>В хиляди лева</i>	2021	2020
Собствен капитал / Общо задължения	3.85	3.49
Парични средства и еквиваленти / Общо задължения	1.95	0.65

Характерно и за двата периода е, че Дружеството финансира дейността си, както от собствените си генерирани неразпределени печалби, така и като поддържа определено ниво на търговски и други задължения и банкови заеми. Съотношенията на собствен капитал спрямо общо задължения и на парични средства спрямо общо задължения за 2021 година са подобрили спрямо предходния отчетен период.

Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Притежаваните от Дружеството финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Притежаваните от Дружеството финансови пасиви представляват основно заеми с плаващ лихвен процент и търговски задължения, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Исключение са инвестициите в други дългосрочни капиталови инвестиции в Екобулпак АД София 2 х. лв. Участието в Екобулпак по справедлива стойност се оценява на около 32 х. лв. на база нетна стойност на активите.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

40. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на Дружеството са както следва:

Свързани лица	Вид на свързаност
Акционери:	
Еко Тех АД	Основен акционер (24.28 %)
Евро Ферт АД	Основен акционер (24.03 %)
Феборан ЕООД	Основен акционер (20.30 %)
Дъщерни дружества:	
Неохим Таръм ООД – Турция	99.92% собственост на Дружеството
Неохим Протект ЕООД	100 % собственост на Дружеството
Други:	
Терахим - Димитровград ЕООД	100 % собственост на Евро Ферт АД
Нео Китен ЕООД	100 % собственост на Евро Ферт АД
Неоплод ЕООД	100 % собственост на Евро Ферт АД
Borealis L.A.T.	100 % собственост на Бореалис АГ (Borealis AG)-Австрия, притежаващи 100% от капитала на Феборан ЕООД

<u>Доставки от свързани лица</u>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
Материали		
Основен акционер	<u>102</u>	<u>74</u>
Услуги		
Дъщерни дружества	1,200	1,200
Основен акционер	3	3
	<u>1,203</u>	<u>1,203</u>
Активи „Право на ползване“		
Основен акционер	<u>94</u>	<u>94</u>
Общо	<u><u>1,399</u></u>	<u><u>1,371</u></u>
<u>Продажби на свързани лица</u>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2020</i> <i>BGN '000</i>
Продукция		
Основен акционер	156,513	96,068
Дъщерни дружества	698	2,742
Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)	15,604	20,263
	<u>172,815</u>	<u>119,073</u>
Услуги		
Основен акционер	50	53
Дъщерни дружества	30	30
	<u>80</u>	<u>83</u>
Други		
Основен акционер	21	33
	<u>21</u>	<u>33</u>
Общо	<u><u>172,916</u></u>	<u><u>119,189</u></u>

Договори за лизинг

През отчетния период Дружеството е признало активи, пасиви, разходи, плащания във връзка договори за лизинг със свързани лица, както следва:

Задълженията по лизинг към свързани лица към 31 декември са както следва:

	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Задължения по лизинг към 1 януари	352	446
Увеличения	-	-
Плащания на задължения по лизинг за периода	(94)	(94)
Задължения по лизинг към 31 декември	258	352

Активите „право на ползване“ към свързани лица към 31 декември са както следва:

	2021	2020
	BGN '000	BGN '000
Актив „право на ползване“ към 1 януари	327	414
Увеличения	-	-
Начислена амортизация	(94)	(87)
Активи с право на ползване към 31 декември	233	327

Краткосрочните вземания от свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Вземания по продажби във валута		
Дъщерни дружества	-	271
<i>В т.ч. отчетна стойност</i>	2,285	2,379
<i>начислена обезценка</i>	(2,285)	(2,108)
Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)	-	-
<i>В т.ч. отчетна стойност</i>	1	1
<i>начислена обезценка</i>	(1)	(1)
	-	271
Вземания по продажби в лева		
Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)	-	9
<i>В т.ч. отчетна стойност</i>	17	148
<i>начислена обезценка</i>	(17)	(139)
Основен акционер	1	1
	1	10
Общо	1	281

Задълженията към свързани лица към 31 декември са както следва:

	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Пасиви по договори (Получени аванси за продажба на продукция)</i>		
Основен акционер	10,790	7,435
Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)	7	1,725
Дъщерни дружества	2	2
	<u>10,799</u>	<u>9,162</u>
<i>Задължения за доставени активи и услуги</i>		
Дъщерни дружества	120	240
Основен акционер	12	7
	<u>132</u>	<u>247</u>
Общо	<u><u>10,931</u></u>	<u><u>9,409</u></u>

Възнаграждения на ключовия управленски персонал:

Ключовият управленски персонал на Дружеството е оповестен в Приложение №1.

	<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Заплати и други краткосрочни доходи, в т. ч. <i>на СД, УС и НС</i>	1,319 <i>1,140</i>	1,211 <i>1,022</i>

Размерът на осигуровките за сметка на Неохим АД е 22 х. лв. (2020 г.: 40 х. лв.).

41. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Промяна в дяловото участие в капитала

На 11.01.2022 г. Неохим АД е уведомено на основание чл.148б и във връзка с чл.145, ал.1 от ЗППЦК за промяна на значително дялово участие в капитала на Неохим АД, при което дяловото участие на Агрофер Интернешънъл Естаблишмънт /Agrofer International Establishment/, Лихтенщайн /Lichtenstein/, е променено на 2,56%, съответно дяловото участие на Даниел Руменов Гаргов, с адресна регистрация на лицето в РБългария, гр.Хасково, придобива дялово участие в размер на 5,12% от правата на глас в публичното дружество - Неохим АД.

Неохим АД оповестява получените уведомления по реда на чл.100т от ЗППЦК в т.ч. до КФН и БФБ-София АД на 12.01.2022 г. Оповестяването е публикувано на същата дата в X3 News и на интернет страницата на Дружеството в Раздел "Връзки с инвеститорите/Съобщения.

Влияние на конфликта в Украйна върху дейността на Дружеството

В края на месец февруари (на 24 февруари) 2022 г. започна военен конфликт на територията на Украйна с Русия, който продължава и към датата на издаване на този финансов отчет. В допълнение на това водещите финансови пазари по света изпитват сътресения, а проблемите с веригите на доставка (които бяха затруднени от COVID 19 в световен мащаб), се очаква допълнително да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. Европейският съюз, САЩ и други държави по света, започнаха поетапно да налагат на Русия различни икономически санкции и ограничителни мерки спрямо конкретни руски икономически сектори, насочени срещу търговският обмен и финансово-икономическите отношения с Русия. Поради това се правят предвиждания за значително повишаване на цените на петрола, газа, електроенергията и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Започват да се установяват и първите индикации. Развитието и изходът на този военен конфликт не могат да се предвидят на този етап, както и е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното икономическо и социално развитие, вкл. и за България.

Ръководството на Дружеството е определило това събитие като некоригиращо по смисъла на МСС 10. Няма отчетени ефекти в настоящия финансов отчет, тъй като е оценено, че няма установени такива.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и извършва анализи и оценки за възможните преки и непреки последици от конфликта върху дейността на Дружеството.

Доколкото Дружеството осъществява своята дейност с основна суровина природен газ, която за България се доставя основно от Русия, в краткосрочен план влиянието на конфликта ще бъде свързано с възможността за непрекъснати доставки, както и с цената на газа. По отношение на доставките на природен газ, който е основната производствена суровина – към датата на одобрение на този отчет Дружеството продължава да получава необходимите количества природен газ от Булгаргаз ЕАД. Същевременно българското правителство уверява, че работи съвместно с Европейската комисия и останалите държави-членки на Европейския съюз по предприемането на общи мерки за договарянето с алтернативни доставчици на природен газ, както и за осигуряване на резерви в националното газохранилище. Доколкото работните инсталации на Дружеството са изградени по руска технология, то е зависимо от Русия за доставка на резервни части за поддръжката им. Поради това, ръководството на Дружеството обсъжда, при засилване на санкциите, възможностите за алтернативни доставчици на резервни части за производствените инсталации. Към момента, значителна част от резервните части за годишния планов ремонт за 2022 г. са осигурени и не се очакват проблеми с извършването му.

Най-лошият сценарий за Дружеството би бил – спиране на доставките на природен газ, което ще доведе до спиране на производствените мощности, съответно инсталациите ще бъдат обезопасени съгласно инструкциите за експлоатация. След възстановяване на нормалното подаване на природен газ Дружеството може да възстанови производствената си дейност в срок от около пет денонощия.

По отношение на реализацията на готова продукция – оценката на ръководството е, че в момента на международните пазари има много висока ценова динамика, която може да доведе до влошаване на устойчивото потребление на азотни торове. Ръководството на Дружеството непрекъснато следи международните пазари и възможностите за пренасочване на износа на продукция от една страна към друга.

Неп прякото влияние върху дейността ръководството преценява чрез очакваното значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишаването на инфлацията на глобално ниво.

Развитието и изходът на конфликта не могат да се предвидят на този етап, доколкото той все още е в ранен етап, с множество несигурности, и е много трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти както върху глобалното икономическо и социално развитие на ЕС и света като цяло, така и в частност на България и Дружеството.

Квоти за въглеродни емисии

През м.01.2022 г., с предоставените аванси към 31.12.2021 г. в размер на 1,977 х.лв. (Приложение №21), Дружеството придобива 11,842 броя квоти на средна цена 166.95 BGN (85.36 EUR), което представлява увеличение спрямо цената на квотите към 31.12.2021 г. в размер на 10.56 BGN (6.75%).